

บทที่ ๔

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษามโนทัศน์ทางจริยธรรมในหนังสืออ่านสำหรับเด็ก ที่คณะกรรมการประกวดในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๑๔-๒๕๒๗ โดยผู้วิจัยได้สร้าง ตารางวิเคราะห์มโนทัศน์ทางจริยธรรม โดยใช้จริยธรรมในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๕๒๑ เป็นเกณฑ์ในการวิเคราะห์ ซึ่งหนังสืออ่านสำหรับเด็กที่เป็นประชากรในการวิจัยมีทั้งสิ้น ๑๓๕ เล่ม โดยแบ่งออกเป็น ๔ กลุ่มดังนี้

๑. ระดับเด็กเริ่มอ่าน (๓-๖ ปี) จำนวน ๓๗ เล่ม
๒. ระดับเด็กชั้นประถมศึกษา (๖-๑๑ ปี) จำนวน ๓๘ เล่ม
๓. ระดับเด็กก่อนวัยรุ่น (๑๑-๑๔ ปี) จำนวน ๕๓ เล่ม
๔. หนังสือการ์ตูนสำหรับเด็ก จำนวน ๗ เล่ม

มโนทัศน์ทางจริยธรรมที่ผู้วิจัยใช้ในการวิเคราะห์มีทั้งสิ้น ๑๐๘ ข้อ ซึ่งมาจากหัวข้อ จริยธรรมในหลักสูตรประถมศึกษาทั้ง ๓๐ ประการ คือ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๑

ตารางหัวข้อจริยธรรมและมโนทัศน์ทางจริยธรรมในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑
๑.	การไม่ประทุษร้ายต่อชีวิตและร่างกาย ของบุคคลและสัตว์	๑. ทุกชีวิตย่อมปรารถนาความสุขไม่ยาก ได้รับความทุกข์ ๒. หากปรารถนาความสุขอย่าสร้างความ ทุกข์ให้ผู้อื่น ๓. ให้ทุกข์แก่ท่านทุกข์นั้นถึงตัว ๔. การเบียดเบียนกัน การจองเวร คิด แก่แค้นต่อกัน เป็นบาป
๒.	ความ เมตตา กรุณา	๑. ความ เมตตา กรุณา ก่อให้เกิดสันติสุขและ เป็นเครื่องค้ำจุนโลก ๒. คนดีย่อมมีมนุษยธรรม ๓. การช่วย เหลือที่ดีต้องไม่ทำให้ตนเองและ ผู้อื่นเดือดร้อน
๓.	การไม่โลภและไม่ขโมย	๑. ทุกคนมีสิทธิในของของตน และยอม หวางแทนในสิ่งที่ตนมีอยู่ ๒. เมื่อมีสิทธิควรทำหน้าที่ตามสิทธิที่ตนมีอยู่
๔.	ความ เอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่และ เสียสละ	๑. ความ เอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ตามกาละ เทศะ เป็น สิ่งที่ควรกระทำ ๒. ผู้ที่รู้จักให้รู้จักรับ เป็นผู้มีน้ำใจ ๓. ความมีน้ำใจ เป็นสิ่งที่มีคุณค่า

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑
๕.	การไม่ละเมิดของรักผู้อื่น	๔. การให้ก่อให้เกิดความสุขทั้งผู้ให้และผู้รับ การละเมิดสิทธิของผู้อื่นย่อมนำมาซึ่งความ เดือดร้อน
๖.	การรู้จักความพอดี	ความต้องการที่พอดีและพอเหมาะ กับสภาพ ความเป็นอยู่ของตน ช่วยให้มีมีความสุข
๗.	การไม่พูดปด ไม่ปิดเปื้อนไม่ อำพรางความจริง การไม่ยุยงให้ เกิดความแตกแยกและการไม่พูด คำหยาบ	๑. การพูดและเขียนแต่ความจริง ช่วยให้เกิด ความเข้าใจที่ถูกต้อง ๒. การพูดการเขียนที่ดี ต้องไม่ส่อเสียด เพื่อเจือหยาบคาย ๓. การพูดหรือการเขียนที่ก่อให้เกิดความแตก ร้าง กระทบกระเทือนจิตใจ ไร้สาระ ชักนำผู้อื่นให้หลงผิด ย่อมเป็นภัยต่อสังคม
๘.	การมีสัจจะ และความจริงใจ	๑. ความจริง เป็นสิ่งไม่ตาย ๒. คนพูดจริง ทำจริง ย่อมได้รับการ สรรเสริญ
๙.	การไม่ลองและเสพสิ่ง เสพติด ให้โทษ	๑. สิ่ง เสพติด เป็นสิ่งที่ให้โทษ ๒. การ เสพติดให้โทษบั่นทอนสุขภาพ ๓. การ เสพติดให้โทษทำลาย เศรษฐกิจและ ความมั่นคงของชาติ ๔. ผู้มีจิตใจ เข้มแข็งและชนะใจตนเองย่อม หลีกเลี่ยงสิ่ง เสพติดให้โทษได้

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑
๑๑.	ความเป็นผู้มีสติ รู้จักยับยั้งชั่งใจรู้สึกผิดชอบชั่วดี	๑. ความมีสติช่วยให้ทำงานได้ดีมีข้อบกพร่องน้อย ๒. คนมีสติย่อมควบคุมตนเองหลีกเลี่ยงจากความชั่วได้ ๓. คนมีสติย่อมมีปัญญาแก้ไขปัญหาของตนเองและผู้อื่นได้
๑๑.	ความเป็นผู้มีเหตุผล	๑. ความมีเหตุผลช่วยให้ตัดสินใจได้ถูกต้องและยุติธรรม
๑๒.	ความละเอียดและความเกรงกลัวต่อการกระทำชั่ว	๑. ความละเอียดและความเกรงกลัวต่อบาปเป็นอุปนิสัยของคนดี ๒. ความชั่วไม่เคยส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองอย่างถาวรให้แก่ผู้ใด ๓. คนที่ไม่รู้จักละเอียดต่อการกระทำชั่วเป็นที่รังเกียจของสังคม
๑๓.	ความขยันหมั่นเพียร	๑. ความขยันหมั่นเพียรเป็นหนทางไปสู่ความสำเร็จ ๒. ความขยันหมั่นเพียรเป็นนิสัยที่ดีในการทำงาน และสามารถฝึกให้เกิดขึ้นได้
๑๔.	ความอดทนอดกลั้น	๑. ความอดทนอดกลั้นทำให้เกิดความสงบ ๒. ความอดทนอดกลั้น เป็นนิสัยทางสังคมที่ดีและสามารถฝึกได้

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑
๑๕.	ความกล้าหาญและความเชื่อมั่นใน ตนเอง	<p>๓. ความอดทน อดกลั้น ทำให้ชนะอุปสรรค และช่วยให้ประสบความสำเร็จ</p> <p>๔. การยอมรับความจริงในชีวิต ทำให้ จิตใจสงบ</p> <p>๕. ผู้มีความอดทน ย่อมเป็นที่ชอบพอรักใคร่ ของผู้อื่น</p> <p>๑. ความมีกำลังใจที่จะเผชิญต่อเหตุการณ์ ต่าง ๆ และสามารถสนองตอบได้อย่าง เหมาะสม เป็นความกล้าหาญที่ควรยกย่อง</p> <p>๒. การกล้าตัดสินใจอย่างมีเหตุผล เป็นสิ่งที่ ควรฝึก</p> <p>๓. ความกล้าหาญเป็นลักษณะอย่างหนึ่งของ ความเป็นผู้นำ</p> <p>๔. ความเชื่อมั่นในตนเอง ทำให้ตัดสินใจ ได้อย่างมั่นใจ</p> <p>๕. ความเชื่อมั่นในตนเอง ทำให้มีบุคลิก ภาพของผู้นำและเป็นที่เชื่อถือของผู้อื่น</p> <p>๖. การรู้จักแสดงความคิดเห็นของตนตาม กาลเทศะอย่างถูกต้องเหมาะสม ทำให้ ได้รับการยอมรับ และความร่วมมือจาก ผู้อื่น</p>
๑๖.	ความกตัญญูทต เวที	๑. ความกตัญญูทต เวที เป็นลักษณะของคนดี

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑
๑๗.	ความซื่อสัตย์สุจริต	<p>๒. ความกตัญญูต่ เวที เป็นสิ่งที่ควรส่งเสริม ในสังคมทุกยุคทุกสมัยอย่างสม่ำเสมอ</p> <p>๓. คนอกตัญญู เป็นที่รังเกียจของสังคม คนอกตัญญู ย่อมได้รับการสรรเสริญยกย่อง</p> <p>๑. คนซื่อสัตย์ เป็นคนที่มีเกียรติ</p> <p>๒. อาชีพที่สุจริตทุกชนิดมีเกียรติ</p> <p>๓. คนโกง เป็นบุคคลที่ไม่น่าคบค้าสมาคม</p> <p>๔. ความซื่อสัตย์ สุจริตที่แสดงออกทั้งกาย วาจา ใจ เป็นสิ่งที่ประเสริฐ</p>
๑๘.	การทำใจให้สงบ มีสมาธิ และอารมณ์แจ่มใส	<p>๑. จิตใจที่แน่วแน่ก่อให้เกิดปัญหาและพลังงาน สามารถทำงานและคิดหาเหตุผลได้ดี</p> <p>๒. การกระทำที่ขาดสติ ย่อมเป็นโทษ</p> <p>๓. ผู้ที่มีสมาธิในการเรียน ย่อมพบความสำเร็จ และความก้าวหน้า</p> <p>๔. การมองส่วนที่ดีของคน ทำให้อารมณ์แจ่มใส</p>
๑๙.	ความไม่เห็นแก่ตัว	<p>๑. การถือประโยชน์ส่วนรวม หมายถึง การ กระทำที่คำนึงถึงหมู่คณะมากกว่าตนเอง</p> <p>๒. คนเห็นแก่ตัว เป็นคนเอาเปรียบเพื่อนฝูงจึง เป็นที่รังเกียจของสังคม</p> <p>๓. คนเห็นแก่ตัวไม่น่าคบค้าสมาคม</p> <p>๔. ผู้ที่ใช้อำนาจหน้าที่ในการหาผลประโยชน์ ส่วนตัว เป็นคนเห็นแก่ตัว</p>

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑
๒๐.	ความประณีตละเอียดถี่ถ้วน	<p>๕. สังคมยกย่องบุคคลที่รู้จัก เสียสละผล ประโยชน์และความสุขส่วนตัวให้แก่สังคม</p> <p>๑. ความประณีตละเอียดถี่ถ้วนจะทำให้ผล งานมีคุณค่า</p> <p>๒. ความละเอียดถี่ถ้วน เป็นนิสัยที่ดีในการ ทำงาน</p> <p>๓. ความประณีตทำให้เกิดความงาม</p>
๒๑.	ความรับผิดชอบ	<p>๑. คนที่ไม่มีความรับผิดชอบ จะไม่ได้รับ ความไว้วางใจให้ทำงานสำคัญ</p> <p>๒. คนที่มีความรับผิดชอบ ไม่ทอดทิ้งหน้าที่ การงานของตน</p> <p>๓. คนที่มีความรับผิดชอบ ย่อมทำงานที่ได้รับ มอบหมายให้เสร็จ เรียบร้อยทันกำหนด</p> <p>๔. คนที่ไม่เพิกเฉยดูดายต่อปัญหาต่าง ๆ เป็นคนที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม</p>
๒๒.	ความมีน้ำใจ เป็นธรรมไม่ลำเอียง	<p>๑. ความลำเอียงทำให้ขาดความยุติธรรม</p> <p>๒. การตัดสิน เพื่อความยุติธรรมต้องมีเหตุผล และหลักฐาน</p> <p>๓. ระเบียบ วินัย กฎ เกณฑ์ ข้อห้าม ตลอด จนกฎหมายมีไว้เพื่อป้องกันคุ้มครองให้ ทุกคนในสังคมปลอดภัยจากอันตรายและ การกลั่นแกล้ง</p>

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑
๒๓.	ความมีระเบียบวินัยและการตรงต่อเวลา	<p>๔. การลงโทษที่มุ่งให้เกิดความสำนึกผิด เป็น เครื่องมือในการรักษาความยุติธรรม</p> <p>๑. การมีระเบียบวินัยช่วยประหยัดเวลาและ ทำให้งานสำเร็จด้วยความ เรียบร้อย</p> <p>๒. การตรงต่อ เวลาและหน้าที่ เป็นลักษณะของ ผู้มีวินัยในตน เอง</p> <p>๓. การมีวินัยในตน เอง เป็นลักษณะนิสัยที่ฝึกได้</p> <p>๔. การมีระเบียบวินัยก่อให้เกิดความเป็นอัน หนึ่งอัน เดียวกัน</p> <p>๕. การไม่ตรงต่อเวลา หน้าที่ ขาดความมี ระเบียบวินัย ทำให้เกิดผลเสียหายแก่ งานและตน เอง</p>
๒๔.	การยอมรับความ เปลี่ยนแปลง	<p>๑. ทุกสิ่งทุกอย่างย่อม เปลี่ยนแปลงได้ไม่ยั่งยืน</p> <p>๒. เหตุการณ์ต่าง ๆ อาจทำให้เกิดการ เปลี่ยนแปลงได้</p> <p>๓. ประเพณี วัฒนธรรม กฎหมายต้อง เปลี่ยน แปลงไป เพื่อให้เหมาะสมกับกาลสมัย</p> <p>๔. ถ้าเรายอมรับความ เปลี่ยนแปลงว่าเป็น ของธรรมดา แล้วจะไม่เกิดความทุกข์</p> <p>๕. การปรับตัวให้ เข้ากับการ เปลี่ยนแปลงที่ ดังามเป็นสิ่งที่ควร ปฏิบัติ</p>

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑
๒๕.	มารยาทและนิสัยส่วนบุคคล ในการกิน นอน ขับถ่าย แต่งกายและสังคมระหว่างเพศ	<ol style="list-style-type: none"> ๑. การมีสุขนิสัยที่ดีทำให้ร่างกายเจริญเติบโตเหมาะสมกับเพศและวัย ทำให้ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ ๒. มารยาทตามวัฒนธรรมอันดีงามและที่สังคมนิยมยอมรับ เสริมสร้างบุคลิกลักษณะที่ดี ๓. การรู้จักปรับปรุง ประมาทตน และการสำรวมในกิจวัตรประจำวัน ทำให้เกิดความสุขแก่ตนเองและสังคม
๒๖.	มารยาทในการแสดงความเคารพ การขอร้อง การแสดงความขอบคุณ การขอความช่วยเหลือ การปฏิเสธ การแสดงความไม่เห็นด้วย การแสดงความยินดี การแสดงความเสียใจ การเล่น การพักผ่อนหย่อนใจ	<ol style="list-style-type: none"> ๑. การแสดงออกทางกิริยาวาจา เป็นเครื่องหมายแสดงให้บุคคลอื่นเข้าใจ ๒. การมีมารยาทในการแสดงออกเป็นบุคลิกภาพที่พึงประสงค์และได้รับการยกย่อง ๓. การมีมารยาทดี ทำให้เกิดความพอใจที่จะอยู่หรือทำงานร่วมกัน ๔. มารยาทในการแสดงออกเป็นสิ่งที่ต้องฝึกฝน และอบรมให้เกิดเป็นนิสัย
๒๗.	หลักธรรมสำหรับการอยู่ร่วมกัน ได้แก่ ความสามัคคี ความเสียสละ การให้อภัย ความเอื้อเฟื้อ การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น	<ol style="list-style-type: none"> ๑. มนุษย์ต้องอยู่ร่วมกัน เข้าใจ เห็นใจ และพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ๒. การรู้จักให้ รู้จักรับ และรู้จักความพอดี เป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑
	ความเห็นอกเห็นใจ	๓. การอยู่ร่วมกันมีจุดมุ่งหมายเพื่อการรวมพลังในทางสร้างสรรค์ ๔. ความสามัคคี ความเอื้อเฟื้อ เป็นเครื่องช่วยดำรงความเป็นหมู่คณะ ๕. การกระทำที่เป็นประโยชน์ของสมาชิกย่อมมีผลดีต่อหมู่คณะ ๖. ความรู้สึกเป็นมิตรต่อกันก่อให้เกิดความอบอุ่นใจและสันติสุข ๗. การเสียสละเพื่อส่วนรวมช่วยให้สังคมมีความสงบสุข
๒๘.	ความเป็นผู้มีวัฒนธรรมและปฏิบัติตามประเพณีนิยม	๑. วัฒนธรรม ประเพณี เป็นเครื่องกำหนดสิ่งพึงกระทำ และพึงละเว้นของบุคคลในชุมชนนั้น ๆ ๒. วัฒนธรรม ประเพณี ย่อมเกิดขึ้นใหม่หรือเปลี่ยนแปลงได้โดยทางการยอมรับของสังคม ๓. ผู้มีวัฒนธรรมจะเข้ากับสังคมได้ทุกสังคม
๒๙.	ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์	๑. ทุกคนมีหน้าที่ที่ต้องรักษาไว้ซึ่งเอกราชอธิปไตยและความมั่นคงของชาติ ๒. ศาสนา เป็นที่ยึดเหนี่ยวทางใจที่ทำให้คนในชาติอยู่ร่วมกันด้วยความสงบสุข ๓. พระมหากษัตริย์ทรงเป็นมิ่งขวัญและเป็น

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑
๓๐.	การแก้ไขข้อบกพร่องการปฏิบัติ ทางจริยธรรม ได้แก่ ผิดศีลธรรม ระเบียบ กฎหมาย และจารีต ประเพณี	<p>ที่รวมกำลังใจของคนทั้งชาติ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. การกระทำทุกอย่างมีสาเหตุ สามารถ ป้องกันและแก้ไขได้ ๒. การกระทำผิดของแต่ละบุคคล มีผลกระทบ กระเทือนต่อสังคม ๓. ทุกคนมีส่วนในการแก้ไขป้องกัน ความ บกพร่อง ความผิดต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นใน สังคม ๔. การสำนึกผิดและกลับตัวเป็นคนดี ควรได้ รับการยกย่อง ๕. การลงโทษที่เหมาะสม เป็นวิธีหนึ่งในการ แก้พฤติกรรมของผู้กระทำผิด ๖. ผู้ที่ปฏิบัติตามระเบียบจารีตประเพณี ศีลธรรม กฎหมาย ย่อมอยู่ได้อย่างเป็นสุข ในสังคม และได้รับการสรรเสริญ ๗. การรู้สาเหตุแห่งความบกพร่องทาง จริยธรรม เป็นการป้องกันที่ได้ผลดี

โดยสำรวจ เนื้อหาในหนังสืออ่านสำหรับเด็กที่สอดคล้องกับหัวข้อจริยธรรม และพิจารณาว่าในเนื้อหา
นั้นมีมโนทัศน์ทางจริยธรรมตรงกับข้อใดในหัวข้อจริยธรรมนั้น แต่ถ้าไม่มีในมโนทัศน์ดังกล่าวผู้วิจัย
จะวิเคราะห์ขึ้นมาเองโดยใช้หัวข้อจริยธรรมนั้นเป็น เกณฑ์ ดังตารางที่ ๒, ๓, ๔ และ ๕ ต่อไปนี้

ตารางที่ ๒

ตารางสำรวจและวิเคราะห์หมโนทัศน์ทางจริยธรรม

ในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๕๒๑

ของหนังสืออ่านสำหรับเด็ก ในระดับเด็กเริ่มอ่าน (๓-๖ ปี)

จำนวน ๓๗ เล่ม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายชื่อหนังสืออ่านสำหรับเด็กในระดับเด็กเริ่มอ่าน (๓-๖ ปี)

ที่ผู้วิจัยใช้ในการวิเคราะห์

(จำนวน ๓๗ เล่ม)

๑. อ้วนกับอี๊ดผจญภัย
๒. ตุ๊กแกผู้อารักขา
๓. ลูกไก่แสนสวย
๔. เอื้องแซะสีทอง
๕. นายขนมต้ม
๖. เสือ เฒ่ากับลูกวัว
๗. ทำไมหนอนายดับป่อง
๘. หวานอยู่ไหน
๙. เด็กชายดวงเข้าเมือง
๑๐. เพื่อนของเจ้า
๑๑. สามสือยากเป็นเสือ
๑๒. ใฝ่น้อย
๑๓. ฝนจ๋า
๑๔. อ่านสนุก
๑๕. จ้อยเรียนรู้
๑๖. ลูกรัก
๑๗. ลูกหมีเป็นหวัด
๑๘. หมาป่าแสนฉลาด
๑๙. นกกระจอกสร้างรัง
๒๐. บ้านฉันดีที่สุดใน
๒๑. ลูกไก่แสนกล
๒๒. บ้านของจุก
๒๓. นู๋บี้ทองแดนมหัศจรรย์

๒๔. ทางใครเอ่ย
๒๕. ทูบเขาแห่งความดี
๒๖. หมา ลา แพะ ข้ามสะพาน
๒๗. รับไม้อื่น
๒๘. สูง-เตี้ย
๒๙. หนูบ่อมแจ่มใส
๓๐. หนูอ้อกวาดบ้าน
๓๑. เขาคือใคร
๓๒. ชาย-ขวา
๓๓. ยานพาหนะ
๓๔. ลูกสัตว์หาแม่
๓๕. พลายลำควน
๓๖. ลูกหมีมิน้อง
๓๗. ลีบสหาย

ศูนย์วิทยพัทยาการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ ๒ (ในภาคผนวก เล่ม ๒) จะเห็นว่า หนังสืออ่านสำหรับเด็กเริ่มอ่าน จำนวน ๓๗ เล่ม มีมโนทัศน์ทางจริยธรรมข้อที่ ๓ คือ ความมีน้ำใจเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ ในหัวข้อจริยธรรมข้อที่ ๔ (การเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละ) มากที่สุด อันดับรองลงมา คือ มโนทัศน์ทางจริยธรรมข้อที่ ๓ คือ การช่วยเหลือที่ดีต้องไม่ทำให้ตนเองและผู้อื่นเดือดร้อน ในหัวข้อจริยธรรมข้อที่ ๒ (ความเมตตากรุณา) มโนทัศน์ทางจริยธรรม ข้อที่ ๑ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ตามกาลเทศะเป็นสิ่งที่ควรกระทำ ในหัวข้อจริยธรรมข้อที่ ๔ (ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละ) และมโนทัศน์ทางจริยธรรมข้อที่ ๔ การให้ก่อให้เกิดความสุขทั้งผู้ให้และผู้รับ ในหัวข้อจริยธรรมข้อที่ ๔ (ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละ)

ส่วนหนังสืออ่านสำหรับเด็กระดับเริ่มอ่าน ที่มีเนื้อหาเพื่อมุ่งประสบการณ์ด้านอื่นๆ มีด้วยกัน ๗ เล่ม คือ เพื่อนของเจ้า อ่านสนุก จ้อยเรียนรู้ตอน "เสียง" ทางใครเอ่ย ช้าย - ขวา ยานพาหนะ และลูกสัตว์หาแม่

ส่วนเนื้อหาในหนังสืออ่านสำหรับเด็กในระดับเด็กเริ่มอ่าน (๓-๖ ปี) ที่มีความสอดคล้องกับหัวข้อจริยธรรม แต่มโนทัศน์ทางจริยธรรมในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑ ไม่สอดคล้อง ผู้วิจัยจึงได้วิเคราะห์มโนทัศน์ทางจริยธรรมขึ้นมาเอง เพื่อให้สอดคล้องกับหัวข้อจริยธรรม รวมทั้งสิ้น ๒๔ ข้อ ดังในตารางที่ ๒

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แสดงค่าร้อยละของความถี่ของมโนทัศน์ทางจริยธรรมในหนังสืออ่านสำหรับเด็กระดับเด็กเริ่มอ่าน (๓-๖ ปี)

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ความถี่	ร้อยละ
๑	การไม่ประทุษร้ายต่อชีวิตและร่างกาย ของบุคคลและสัตว์	๑. ทุกชีวิตย่อมปรารถนาความสุขไม่อย่างใดได้รับความทุกข์	๑	๑.๒๕
		๒. หากปรารถนาความสุขอย่าสร้างความทุกข์ให้ผู้อื่น	๑	๑.๒๕
		๓. ให้ทุกข์แก่ท่านทุกข์นั้นถึงตัว	๐	-
		๔. การเบียดเบียนกัน การจองเวร คิดแก้แค้นต่อกันเป็นบาป	๑	๑.๒๕
๒	ความเมตตา กรุณา	๑. ความเมตตากรุณา ก่อให้เกิดสันติสุขและเป็นเครื่องค้ำจุนโลก	๑	๑.๒๕
		๒. คนดีย่อมมีมนุษยธรรม	๓	๓.๗๕
		๓. การช่วยเหลือที่ดีต้องไม่ทำให้ตนเองและผู้อื่นเดือดร้อน	๕	๖.๒๕
๓	การไม่โลภและไม่ขโมย	๑. ทุกคนมีสิทธิในของของตน และยอมหวงแหนในสิ่งที่ตนมีอยู่	๐	-
		๒. เมื่อมีสิทธิควรทำหน้าที่ตามสิทธิที่ตนมีอยู่	๐	-

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ความถี่	ร้อยละ
๔	ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละ	๑. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ตามกาลเทศะเป็นสิ่งควรกระทำ ๒. ผู้ที่รู้จักให้รู้จักรับเป็นผู้มีน้ำใจ ๓. ความมีน้ำใจ เป็นสิ่งที่มีคุณค่า ๔. การให้ก่อให้เกิดความสุขทั้งผู้ให้และผู้รับ	๔ ๓ ๖ ๔	๕.๐๐ ๓.๗๕ ๗.๕๐ ๕.๐๐
๕	การไม่ละเมิดของรักผู้อื่น	การละเมิดสิทธิของผู้อื่นย่อมนำมาซึ่งความเดือดร้อน	๐	-
๖	การรู้จักความพอดี	ความต้องการที่พอดีและพอเหมาะ กับสภาพความเป็นอยู่ของตน ช่วยให้มีความสุข	๒	๒.๕๐
๗	การไม่พูดปด ไม่บิดเบือน ไม่อำพราง ความจริง การไม่ยุยงให้เกิดความ แตกแยกและการไม่พูดคำหยาบ	๑. การพูดและเรียนแต่ความจริง ช่วยให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้อง ๒. การพูดการเขียนที่ดี ต้องไม่ล่อลึงเพื่อเจ้อหยาบคาย ๓. การพูดหรือการเขียนที่ก่อให้เกิดความแตกร้าง กระทบกระเทือนจิตใจ ไร้สาระ ชกน้าผู้อื่นให้หลงผิด ย่อมเป็นภัยต่อสังคม	๑ ๐ ๒	๑.๒๕ - ๒.๕๐

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ความถี่	ร้อยละ
๘	การมีสัจจะและความจริงใจ	๑. ความจริง เป็นสิ่งไม่ตาย ๒. คนพูดจริง ทำจริง ย่อมได้รับการสรรเสริญ	๐ ๑	- - ๑.๒๕
๙	การไม่ลองและเสพสิ่งเสพติดให้โทษ	๑. สิ่งเสพติด เป็นสิ่งที่ให้โทษ ๒. การเสพติดให้โทษบั่นทอนสุขภาพ ๓. การเสพติดให้โทษทำลายเศรษฐกิจ และความมั่นคงของชาติ ๔. ผู้มีจิตใจ เข้มแข็งและชนะใจตนเองย่อม หลีกเลี่ยง สิ่งเสพติดให้โทษได้	๐ ๐ ๐ ๐	- - - -
๑๐	ความเป็นผู้มีสติ รู้จักยับยั้งชั่งใจรู้สึกผิดชอบชั่วดี	๑. ความมีสติช่วยให้ทำงานได้ดีมีข้อบกพร่องน้อย ๒. คนมีสติย่อมควบคุมตนเองหลีกพ้นจากความชั่วได้ ๓. คนมีสติย่อมมีปัญญาแก้ไขปัญหาของตนเองและผู้อื่นได้	๑ ๐ ๑	๑.๒๕ - ๑.๒๕
๑๑	ความเป็นผู้มีเหตุผล	๑. ความมีเหตุผลช่วยให้ตัดสินใจได้ถูกต้องและยุติธรรม	๑	๑.๒๕

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ความถี่	ร้อยละ
๑๒	ความละเอียดและความ เกรงกลัวต่อการ กระทำชั่ว	๑. ความละเอียดและความ เกรงกลัวต่อบาปเป็นอุปนิสัยของคนดี ๒. ความชั่วไม่ เคยส่ง เสริมความ เจริญรุ่งเรือง ๓. คนที่ไม่รู้จักละเอียดต่อการกระทำชั่ว เป็นที่รัง เกียจของสังคม	๐ ๐ ๐	- - -
๑๓	ความขยันหมั่น เพียร	๑. ความขยันหมั่น เพียร เป็นหนทาง ไปสู่ความสำเร็จ ๒. ความขยันหมั่น เพียร เป็นนิสัยที่ดีในการทำงาน และสามารถฝึกให้เกิดขึ้นได้	๐ ๑	- ๑.๒๕
๑๔	ความอดทนอดกลั้น	๑. ความอดทน อดกลั้น ทำให้เกิดความสงบ ๒. ความอดทน อดกลั้น เป็นนิสัยทางสังคมที่ดีและสามารถฝึกได้ ๓. ความอดทน อดกลั้น ทำให้ชนะอุปสรรคและช่วยให้ประสบความสำเร็จ ๔. การยอมรับความจริงในชีวิตทำให้จิตใจสงบ ๕. ผู้มีความอดทน ย่อมเป็นที่ชอบพอรักใคร่ของผู้อื่น	๐ ๐ ๒ ๐ ๐	- - ๒.๕๐ - -

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ความถี่	ร้อยละ
๑๕	ความกล้าหาญและความเชื่อมั่นในตนเอง	๑. ความมีกำลังใจที่จะ เผชิญต่อ เหตุการณ์ต่าง ๆ และสามารถสนองตอบได้อย่างเหมาะสมเป็นความกล้าหาญที่ควรยกย่อง ๒. การกล้าตัดสินใจอย่างมีเหตุผล เป็นสิ่งที่ควรฝึก ๓. ความกล้าหาญ เป็นลักษณะอย่างหนึ่งของความเป็นผู้นำ ๔. ความเชื่อมั่นในตนเอง ทำให้ตัดสินใจได้อย่างมั่นใจ ๕. ความเชื่อมั่นในตนเอง ทำให้มีบุคลิกภาพของผู้นำและเป็นที่เชื่อถือของผู้อื่น ๖. การรู้จักแสดงความคิดเห็นของตนตามกาลเทศะอย่างถูกต้องเหมาะสม ทำให้ได้รับการยอมรับ และความร่วมมือจากผู้อื่น	๓ ๐ ๑ ๐ ๐ ๐	๓.๗๕ - ๑.๒๕ - - -
๑๖	ความกตัญญูต เวที	๑. ความกตัญญูต เวที เป็น ลักษณะของคนดี ๒. ความกตัญญูต เวที เป็นสิ่งที่ควรส่งเสริมในสังคมทุกยุคทุกสมัยอย่างสม่ำเสมอ ๓. คนอกตัญญู เป็นที่รังเกียจของสังคม	๒ ๑ ๒	๒.๕๐ ๑.๒๕ ๒.๕๐

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ความถี่	ร้อยละ
๑๗	ความซื่อสัตย์สุจริต	๑. คนซื่อสัตย์ เป็นคนที่มี เกียรติ ๒. อาชีพที่สุจริตทุกชนิดมี เกียรติ ๓. คนโกง เป็นบุคคลที่ไม่น่าคบค้าสมาคม ๔. ความซื่อสัตย์สุจริตที่แสดงออกทั้งกาย วาจา ใจ เป็นสิ่งที่ประเสริฐ	๐ ๐ ๐ ๐	- - - -
๑๘	การทำใจให้สงบ มีสมาธิและอารมณ์ แจ่มใส	๑. จิตใจที่แน่วแน่ก่อให้เกิด ปัญหาและพลังงาน สามารถทำงานและคิดหา เหตุผลได้ดี ๒. การกระทำที่ขาดสติ ย่อม เป็นโทษ ๓. ผู้ที่มีสมาธิในการ เรียน ย่อมพบความสำเร็จและความก้าวหน้า ๔. การมองส่วนที่ดีของคน ทำให้อารมณ์แจ่มใส	๐ ๐ ๐ ๐	- - - -
๑๙	ความไม่เห็นแก่ตัว	๑. การถือประโยชน์ส่วนรวม หมายถึง การกระทำที่คำนึงถึงหมู่คณะมากกว่าตนเอง ๒. คนเห็นแก่ตัว เป็นคนเอาเปรียบเพื่อนฝูง จึงเป็นที่รังเกียจของสังคม	๑ ๐	๑.๒๔ -

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ความถี่	ร้อยละ
		๓. คนเห็นแก่ตัวไม่น่าคบค้าสมาคม	๐	-
		๔. ผู้ที่ใช้อำนาจหน้าที่ในการหาผลประโยชน์ส่วนตัว เป็นคนเห็นแก่ตัว	๐	-
		๕. สังคมยกย่องบุคคลที่รู้จักเสียสละผลประโยชน์และความสุขส่วนตัวให้แก่ส่วนรวม	๒	๒.๕๐
๒๐	ความประณีตละเอียดถี่ถ้วน	๑. ความประณีตละเอียดถี่ถ้วนจะทำให้ผลงานมีคุณค่า	๐	-
		๒. ความละเอียดถี่ถ้วน เป็นนิสัยที่ดี	๐	-
		๓. ความประณีตทำให้เกิดความงาม	๐	-
๒๑	ความรับผิดชอบ	๑. คนที่ไม่มีความรับผิดชอบ จะไม่ได้รับความไว้วางใจให้ทำงานสำคัญ	๐	-
		๒. คนที่มีความรับผิดชอบ ไม่ทอดทิ้งหน้าที่การงานของตน	๔	๕.๐๐
		๓. คนที่มีความรับผิดชอบ ย่อมทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จเรียบร้อยทันกำหนด	๐	-
		๔. คนที่ไม่เพิกเฉยดูคายนับุหนาท่าง ๆ เป็นคนที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม	๐	-

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ความถี่	ร้อยละ
๒๒	ความมีน้ำใจ เป็นธรรมไม่ลำเอียง	๑. ความลำเอียงทำให้ขาดความยุติธรรม ๒. การตัดสินเพื่อความยุติธรรมต้องมีเหตุผลและหลักฐาน ๓. ระเบียบ วินัย กฎ กเกณฑ์ ข้อห้าม ตลอดจนกฎหมายมีไว้เพื่อป้องกันคุ้มครองให้ทุกคนในสังคมปลอดภัยจากอันตรายและการก่อกวน ๔. การลงโทษที่มุ่งให้เกิดความสำนึกผิด เป็น เครื่องมือในการรักษาความยุติธรรม	๐ ๐ ๐ ๐	- - - -
๒๓	ความมีระเบียบวินัยและการตรงต่อเวลา	๑. การมีระเบียบวินัยช่วยประหยัด เวลาและทำให้งานสำเร็จด้วยความเรียบร้อย ๒. การตรงต่อเวลาและหน้าที่ เป็น ลักษณะของผู้มีวินัยในตนเอง ๓. การมีวินัยในตนเอง เป็น ลักษณะนิสัยที่ฝึกได้ ๔. การมีระเบียบวินัยก่อให้เกิดความ เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ๕. การไม่ตรงต่อเวลา หน้าที่ ขาดความมีระเบียบวินัย ทำให้เกิดผลเสียหายแก่ งานและตนเอง	๐ ๐ ๑ ๐ ๐	- - ๑.๒๕ - -

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ความถี่	ร้อยละ
๒๔	การยอมรับความเปลี่ยนแปลง	๑. ทุกสิ่งทุกอย่างย่อมเปลี่ยนแปลงได้ไม่ยั่งยืน ๒. เหตุการณ์ต่าง ๆ อาจทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้ ๓. ประเพณี วัฒนธรรม กฎหมายต้องเปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้เหมาะสมกับ กาลสมัย ๔. ถ้าเรายอมรับความเปลี่ยนแปลงว่าเป็นของธรรมดา แล้วจะไม่เกิดความทุกข์ ๕. การปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงที่ดั่งงาม เป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ	๐ ๐ ๐ ๐ ๑	- - - - ๑.๒๔
๒๕	มารยาทและนิสัยส่วนบุคคล ในการกิน นอน ขับถ่าย แต่งกาย และสังคม ระหว่างเพศ	๑. การมีสุขนิสัยที่ดีทำให้ร่างกาย เจริญเติบโตเหมาะสมกับเพศและวัย ทำให้ ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ ๒. มารยาทตามวัฒนธรรมอันดีงามและที่สังคมนิยมย่อม เสริมสร้างบุคลิกลักษณะที่ดี ๓. การรู้จักปรับปรุง ประมาดต้น และการสำรวมในกิจวัตรประจำวันทำให้เกิด ความสุขแก่ตนเองและสังคม	๐ ๐ ๐	- - -

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ความถี่	ร้อยละ
๒๖	มารยาทในการแสดงความเคารพ การขออภัย การแสดงความขอบคุณ การขอความช่วยเหลือ การปฏิเสธ การแสดงความไม่เห็นด้วย การแสดงความยินดี การแสดงความเสียใจ การเล่น การพักผ่อนหย่อนใจ	๑. การแสดงออกทางกิริยาวาจา เป็นเครื่องหมายแสดงให้บุคคลอื่นเข้าใจ ๒. การมีมารยาทในการแสดงออก เป็นบุคลิกภาพที่พึงประสงค์และได้รับการยกย่อง ๓. การมีมารยาทดี ทำให้เกิดความพอใจที่จะอยู่หรือทำงานร่วมกัน ๔. มารยาทในการแสดงออกเป็นสิ่งที่ต้องฝึกฝน และอบรมให้เกิดเป็นนิสัย	๓ ๒ ๐ ๑	๓.๗๕ ๒.๕๐ - ๑.๒๕
๒๗	หลักธรรมสำหรับการอยู่ร่วมกันได้แก่ ความสามัคคี ความเสียสละ การให้อภัย ความเอื้อเฟื้อ การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ความเห็นอกเห็นใจ	๑. มนุษย์ต้องอยู่ร่วมกันเข้าใจเห็นใจและพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ๒. การรู้จักให้ รู้จักรับ และรู้จักความพอดี เป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ ๓. การอยู่ร่วมกันมีจุดมุ่งหมายเพื่อการรวมพลังในทางสร้างสรรค์ ๔. ความสามัคคี ความเอื้อเฟื้อ เป็นเครื่องช่วยดำรงความเป็นหมู่คณะ ๕. การกระทำที่เป็นประโยชน์ของสมาชิกย่อมมีผลดีต่อหมู่คณะ ๖. ความรู้สึก เป็นมิตรต่อกันก่อให้เกิดความอบอุ่นใจและสันติสุข ๗. การเสียสละ เพื่อส่วนรวมช่วยให้สังคมมีความสงบสุข	๓ ๐ ๑ ๑ ๐ ๑ ๐	๓.๗๕ - ๑.๒๕ ๑.๒๕ - ๑.๒๕ -

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ความถี่	ร้อยละ
๒๘	ความเป็นผู้มีวัฒนธรรมและปฏิบัติตามประเพณีนิยม	๑. วัฒนธรรม ประเพณี เป็นเครื่องกำหนดสิ่งพึงกระทำ และพึงละเว้นของบุคคลในชุมชนนั้น ๆ	๐	-
		๒. วัฒนธรรม ประเพณี ย่อมเกิดขึ้นใหม่ หรือเปลี่ยนแปลงได้โดยการยอมรับของสังคม	๑	๑.๒๕
		๓. ผู้มีวัฒนธรรมจะ เข้ากับสังคมได้ทุกสังคม	๑	๑.๒๕
๒๙	ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์	๑. ทุกคนมีหน้าที่ที่ต้องรักษาไว้ซึ่ง เอกราชอธิปไตยและความมั่นคงของชาติ	๐	-
		๒. ศาสนา เป็นที่ยึดเหนี่ยวทางใจที่ทำให้คนในชาติอยู่ร่วมกันด้วยความสงบสุข	๐	-
		๓. พระมหากษัตริย์ทรง เป็นมิ่งขวัญและ เป็นที่รวมกำลังใจของคนทั้งชาติ	๐	-
๓๐	การแก้ไขข้อบกพร่องการปฏิบัติทางจริยธรรม ได้แก่ ผิดศีลธรรม ระเบียบ กฎหมาย และจารีตประเพณี	๑. การกระทำทุกอย่างมีสาเหตุ สามารถป้องกันและแก้ไขได้	๑	๑.๒๕
		๒. การกระทำผิดของแต่ละบุคคล มีผลกระทบกระเทือนต่อสังคม	๐	-
		๓. ทุกคนมีส่วนในการแก้ไขป้องกัน ความบกพร่อง ความผิดต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในสังคม	๑	๑.๒๕

ศูนย์วิจัยเพื่อพัฒนาระบบบริหาร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ความถี่	ร้อยละ
๔.	การสำนึกผิดและกลับตัว เป็นคนดี ควรได้รับการยกย่อง	๒	๒.๕๐	
๕.	การลงโทษที่เหมาะสม เป็นวิธีหนึ่งในการแก้พฤติกรรมของผู้กระทำผิด	๑	๑.๒๕	
๖.	ผู้ที่ปฏิบัติตามระเบียบจารีตประเพณี ศีลธรรม กฎหมาย ย่อมอยู่ได้อย่าง เป็นสุขในสังคมและได้รับการสรรเสริญ	๑	๑.๒๕	
๗.	การรู้สาเหตุแห่งความบกพร่องทางจริยธรรม เป็นการป้องกันที่ได้ผลดี	๐	-	
รวม		๘๐	๑๐๐	

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ ๒.๑ แสดงว่า หนังสืออ่านสำหรับเด็กระดับเริ่มอ่านเน้นมโนทัศน์ทางจริยธรรมด้านความมีน้ำใจเป็นสิ่งที่มีความสำคัญค่า ซึ่งอยู่ในจริยธรรมข้อ ๔ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละ มีค่าถึงร้อยละ ๗.๕ รองลงมาคือ มโนทัศน์ทางจริยธรรมด้านการช่วยเหลือที่ดี ต้องไม่ทำให้ตนเองและผู้อื่นเดือดร้อน ซึ่งอยู่ในจริยธรรมข้อ ๒ ความเมตตากรุณา มีร้อยละ ๖.๒๕ อันดับสามคือ มโนทัศน์ทางจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ตามกาลเทศะเป็นสังวรกระทำ และด้านการให้ก่อให้เกิดความสุขทั้งผู้ให้และผู้รับ ซึ่งอยู่ในหัวข้อจริยธรรมเดียวกันคือ ข้อ ๔ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายชื่อหนังสือ	จริยธรรมข้อที่																													
	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐	๑๑	๑๒	๑๓	๑๔	๑๕	๑๖	๑๗	๑๘	๑๙	๒๐	๒๑	๒๒	๒๓	๒๔	๒๕	๒๖	๒๗	๒๘	๒๙	๓๐
๒. ใฝ่น้อย						✓																								✓
๓. ผนจำ																												✓		
๔. อ่านสนุก																														
๕. จ้อยเรียนรู้ออน "เสียง"																														
๖. ลูกรัก.																					✓									
๗. ลูกหมี เป็นหวัด																											✓			
๘. หมาป่าแสนฉลาด				✓					✓																					
๙. นกกระจอกสร้างรัง																												✓		
๑๐. บ้านฉันดีที่สุดใน						✓																					✓	✓		
๑๑. ลูกไก่แสนกล										✓						✓											✓			
๑๒. บ้านของจุก		✓				✓																								
๑๓. นู๋บ๊าท้องแฉะนมหัดจรรย		✓									✓																			

๒
๑
๐
๐
๑
๑
๑
๒
๑
๒
๓
๒
๒

รายชื่อหนังสือ	จริยธรรมข้อที่																													
	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐	๑๑	๑๒	๑๓	๑๔	๑๕	๑๖	๑๗	๑๘	๑๙	๒๐	๒๑	๒๒	๒๓	๒๔	๒๕	๒๖	๒๗	๒๘	๒๙	๓๐
* ๒๔. ทางใครเอ่ย																														
๒๕. หุบเขาแห่งความดี		✓		✓																										✓
๒๖. หมา ลาแพะข้ามสะพาน				✓															✓											
๒๗. ระเบิดอัน																							✓							
๒๘. สูง-เตี้ย																												✓		
๒๙. หมูป่อมแจ่มใส																						✓								
๓๐. หมูออกกวาดบ้าน												✓																		
๓๑. เขาคือใคร																						✓								
* ๓๒. ช่าย-ขวา																														
๓๓. ยานพาหนะ																														
๓๔. ลูกสัตว์หาแม่																														
๓๕. พลายลำดวน												✓		✓																

๐
๓
๒
๑
๑
๑
๑
๑
๑
๐
๐
๐
๐
๐
๒

รายชื่อหนังสือ	จริยธรรมข้อที่																																		
	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐	๑๑	๑๒	๑๓	๑๔	๑๕	๑๖	๑๗	๑๘	๑๙	๒๐		๒๑	๒๒	๒๓	๒๔	๒๕	๒๖	๒๗	๒๘	๒๙	๓๐				
๖. ลูกหมี่มีน้อง																						✓													๑
๗. ลีบสหาย																												✓							๑
รวม	๑	๖	๐	๖	๐	๔	๒	๑	๐	๑	๑	๐	๑	๒	๓	๓	๐	๐	๑	๐	๔	๐	๑	๑	๐	๒	๖	๑	๐	๔		๕๒			

*หมายถึง หนังสืออ่านสำหรับเด็กที่ไม่ปรากฏจริยธรรมในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ ๒.๒ จะเห็นว่า หนังสืออ่านสำหรับเด็กระดับเริ่มอ่านจำนวน ๓๗ เล่ม จริยธรรมข้อที่ ๒ ความเมตตากรุณา ข้อ ๔ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละ และ ข้อ ๒๗ หลักธรรมสำหรับการอยู่ร่วมกัน มีมากเป็นอันดับหนึ่ง คือมี ๖ เล่ม ทั้งข้อ ๒, ๔ และ ๒๗ ส่วนอันดับรองลงมาคือ จริยธรรมข้อ ๖ การรู้จักความพอดี และข้อ ๒๑ ความรับผิดชอบ และข้อ ๓๐ การแก้ไขข้อบกพร่องการปฏิบัติทางจริยธรรม ได้แก่ ผิดศีลธรรม ระเบียบ กฎหมายและจารีตประเพณี

ส่วนจริยธรรมที่ไม่ปรากฏในหนังสืออ่านสำหรับเด็กระดับเด็ก เริ่มอ่านได้แก่

- ข้อ ๓ การไม่โลภและไม่ขโมย
- ข้อ ๕ การไม่ละเมิดของรักของผู้อื่น
- ข้อ ๘ การไม่ลองและเสพสิ่งเสพติด
- ข้อ ๑๒ ความละเอียดและความ เกรงกลัวต่อการกระทำชั่ว
- ข้อ ๑๗ ความซื่อสัตย์สุจริต
- ข้อ ๑๘ การทำให้ใจสงบ มีสมาธิ และอารมณ์แจ่มใส
- ข้อ ๒๐ ความประณีตละเอียดถี่ถ้วน
- ข้อ ๒๒ ความมีน้ำใจเป็นธรรมไม่ลำเอียง
- ข้อ ๒๕ มารยาทและนิสัยส่วนบุคคลในการกิน นอน ขับถ่าย แต่งกาย และสังคม
ระหว่างเพศ
- ข้อ ๒๘ ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๓

ตารางสำรวจและวิเคราะห์หมโนทัศน์ทางจริยธรรม

ในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๕๒๑

ของหนังสืออ่านสำหรับเด็กในระดับประถมศึกษา (๖-๑๑ ปี)

จำนวน ๓๘ เล่ม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายชื่อหนังสืออ่านสำหรับเด็กในระดับเด็กประถมศึกษา (๖-๑๑ ปี)

ที่ผู้วิจัยใช้ในการวิเคราะห์

(จำนวน ๓๘ เล่ม)

๑. วัฒนธรรมโบราณที่บ้านเชียง
๒. แม่โพสพ
๓. อีสปค่ากลอน
๔. วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม
๕. พระราชวังบางปะอิน
๖. หนูนานา
๗. คาบวิเศษ
๘. สัตว์มีประโยชน์
๙. หนูหน้อยกับมะม่วง
๑๐. พญากวางทอง
๑๑. อาณาจักรริมบึง
๑๒. ไข่มุกขาว
๑๓. ฉันทน์คือต้นไม้
๑๔. เด็กชายกมลเที่ยวบ้านทุ่ง
๑๕. ร้อยกรองของเด็ก
๑๖. กลัวย :
๑๗. แกะน้อยหาเพื่อน
๑๘. ฉันทน์เป็นต้นไม้ใหญ่
๑๙. เขี้ยวสิงโต
๒๐. เพื่อนแท้
๒๑. แก่นพบพญานก
๒๒. ตะเพียนเข้ากรุง
๒๓. แม่หนูผู้กล้าหาญ

๒๔. จ้าวป่า
๒๕. ตั้วมเตี้ยมเผชญโลก
๒๖. ปืน ปืน รถไฟมาแล้ว
๒๗. แม่มดเจ้าปัญหา
๒๘. หมီးใหญ่ผจญภัย
๒๙. ดวงอาทิตย์
๓๐. นกนางแอ่น
๓๑. ฤทธิราหู
๓๒. ต้นไม้มีเพื่อน
๓๓. กระต่ายจอมโว
๓๔. นายพยัญชนะ
๓๕. ก ข ชับชาน
๓๖. ข้าวเหนียว
๓๗. พลายมิ่งเมือง
๓๘. พระอาทิตย์ฟักร้อน

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ ๓ (ในภาคผนวก เล่ม ๒) จะเห็นว่า หนังสืออ่านสำหรับเด็กระดับประถมศึกษา (๖ - ๑๑ ปี) จำนวน ๓๔ เล่ม มีมโนทัศน์ทางจริยธรรม ข้อที่ ๑ คือ มนุษย์ต้องอยู่ร่วมกัน เข้าใจ เห็นใจและพึ่งพาอาศัยกันและกัน ในหัวข้อจริยธรรมข้อที่ ๒๗ (หลักธรรมสำหรับการอยู่ร่วมกัน ได้แก่ ความเสียสละ การให้อภัย ความเอื้อเฟื้อ การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ความเห็นอกเห็นใจ) มากที่สุด อันดับรองลงมา ได้แก่ มโนทัศน์ทางจริยธรรมข้อที่ ๔ คือ ความสามัคคี ความเอื้อเฟื้อ เป็นเครื่องช่วยดำรงความเป็นหมู่คณะ ซึ่งอยู่ในจริยธรรมข้อที่ ๒๗ เหมือนกัน และมีมโนทัศน์ทางจริยธรรมข้อที่ ๑ คือ ความกตัญญูกตเวที เป็นลักษณะของคนดีในหัวข้อจริยธรรมข้อที่ ๑๖ (ความกตัญญูกตเวที)

ส่วนหนังสืออ่านสำหรับเด็กระดับชั้นประถมศึกษา ที่มีเนื้อหาเพื่อมุ่งประสบการณ์ด้านอื่นๆ มีด้วยกัน ๖ เล่ม คือ วัฒนธรรมโบราณที่บ้านเชียง วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม พระราชวังบางปะอิน ดวงอาทิตย์ ฤทธิ์ราหู และ ก. ข. ชับชาน

ส่วนเนื้อหาในหนังสืออ่านสำหรับเด็กในระดับชั้นประถมศึกษา (๖-๑๑ ปี) ที่มีความสอดคล้องกับหัวข้อจริยธรรมแต่มีมโนทัศน์ทางจริยธรรมไม่สอดคล้อง ผู้วิจัยจึงได้วิเคราะห์มโนทัศน์ทางจริยธรรมขึ้นเอง เพื่อให้สอดคล้องกับหัวข้อจริยธรรม รวมทั้งสิ้น ๓๒ ข้อ ดังในตารางที่ ๓

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๓.๑

แสดงค่าร้อยละของความถี่ของมโนทัศน์ทางจริยธรรมในหนังสืออ่านสำหรับเด็กระดับชั้นประถมศึกษา (๖-๑๑ ปี)

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๔๒๑	ความถี่	ร้อยละ
๑	การไม่ประทุษร้ายต่อชีวิตและร่างกาย ของบุคคลและสัตว์	๑. ทุกชีวิตย่อมปรารถนาความสุขไม่ยากได้รับความทุกข์	๓	๑.๕๐
		๒. หากปรารถนาความสุขอย่าสร้างความทุกข์ให้ผู้อื่น	๒	๑.๒๗
		๓. ให้ทุกข์แก่ท่านทุกข์นั้นถึงตัว	๓	๑.๕๐
		๔. การเบียดเบียนกัน การจองเวร คิดแก้แค้นต่อกันเป็นบาป	๑	๐.๖๓
๒	ความเมตตา กรุณา	๑. ความเมตตากรุณา ก่อให้เกิดสันติสุขและเป็นเครื่องค้ำจุนโลก	๓	๑.๕๐
		๒. คนดีย่อมมีมนุษยธรรม	๓	๑.๕๐
		๓. การช่วยเหลือที่ดีต้องไม่ทำให้ตนเองและผู้อื่นเดือดร้อน	๖	๓.๕๐
๓	การไม่โลภและไม่ขโมย	๑. ทุกคนมีสิทธิในของของตน และยอมทวงแทนในสิ่งที่ตนมีอยู่	๐	-
		๒. เมื่อมีสิทธิควรทำหน้าที่ตามสิทธิที่ตนมีอยู่	๐	-

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ความถี่	ร้อยละ
๔	ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละ	๑. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ตามกาลเทศะ เป็นสิ่งควรกระทำ ๒. ผู้ที่รู้จักให้รู้จักรับ เป็นผู้มีน้ำใจ ๓. ความมีน้ำใจ เป็นสิ่งที่มีคุณค่า ๔. การให้ก่อให้เกิดความสุขทั้งผู้ให้และผู้รับ	๖ ๑ ๖ ๒	๓.๘๐ ๐.๖๓ ๓.๘๐ ๑.๒๗
๕	การไม่ละเมิดของรักผู้อื่น	การละเมิดสิทธิของผู้อื่นย่อมนำมาซึ่งความเดือดร้อน	๐	-
๖	การรู้จักความพอดี	ความต้องการที่พอดีและพอเหมาะ กับสภาพความเป็นอยู่ของตน ช่วยให้มีความสุข	๒	๑.๒๗
๗	การไม่พูดปด ไม่บิดเบือน ไม่อำพราง ความจริง การไม่ยุยงให้เกิดความ แตกแยกและการไม่พูดคำหยาบ	๑. การพูดและเรียนแต่ความจริง ช่วยให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้อง ๒. การพูดการเขียนที่ดี ต้องไม่สื่อเสียดเพื่อเจ้อหยาบคาย ๓. การพูดหรือการเขียนที่ก่อให้เกิดความแตกร้าง กระทบกระเทือนจิตใจ ไร้สาระ ชักนำผู้อื่นให้หลงผิด ย่อมเป็นภัยต่อสังคม	๑ ๑ ๒	๐.๖๓ ๐.๖๓ ๑.๒๗

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรระดับมัธยมศึกษา ๒๕๒๑	ความถี่	ร้อยละ
๘	การมีสัจจะและความจริงใจ	๑. ความจริง เป็นสิ่งไม่ตาย ๒. คนพูดจริง ทำจริง ย่อมได้รับการสรรเสริญ	๐ ๒	- ๑.๒๗
๙	การไม่ลองและ เสพสิ่ง เสพติดให้โทษ	๑. สิ่ง เสพติด เป็นสิ่งที่ให้โทษ ๒. การ เสพติดให้โทษบั่นทอนสุขภาพ ๓. การ เสพติดให้โทษทำลาย เศรษฐกิจ และความมั่นคงของชาติ ๔. ผู้มีจิตใจ เข้มแข็งและชนะใจตนเองย่อม หลีกเลี่ยง สิ่งเสพติดให้โทษได้	๑ ๑ ๑ ๐	๐.๖๓ ๐.๖๓ ๐.๖๓ -
๑๐	ความเป็นผู้มีสติ รู้จักยับยั้งชั่งใจรู้สึกผิดชอบชั่วดี	๑. ความมีสติช่วยให้ทำงานได้ดีมีข้อบกพร่องน้อย ๒. คนมีสติย่อมควบคุมตนเองหลีกพ้นจากความชั่วได้ ๓. คนมีสติย่อมมีปัญญาแก้ไขปัญหาของตนเองและผู้อื่นได้	๑ ๒ ๒	๐.๖๓ ๑.๒๗ ๑.๒๗
๑	ความเป็นผู้มีเหตุผล	๑. ความมีเหตุผลช่วยให้ตัดสินใจได้ถูกต้องและยุติธรรม	๑	๐.๖๓

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ความถี่	ร้อยละ
๑๒	ความละเอียดและความ เกรงกลัวต่อการ กระทำชั่ว	๑. ความละเอียดและความ เกรงกลัวต่อบาป เป็นอุปนิสัยของคนดี ๒. ความชั่วไม่เคยส่งเสริมความเจริญรุ่งเรือง ๓. คนที่ไม่รู้จักละเอียดต่อการกระทำชั่ว เป็นที่รังเกียจของสังคม	๑ ๐ ๐	๐.๖๓ - -
๑๓	ความขยันหมั่นเพียร	๑. ความขยันหมั่นเพียร เป็นหนทางไปสู่ความสำเร็จ ๒. ความขยันหมั่นเพียร เป็นนิสัยที่ดีในการทำงาน และสามารถฝึกให้เกิด ขึ้นได้	๒ ๓	๑.๒๗ ๑.๕๐
๑๔	ความอดทนอดกลั้น	๑. ความอดทน อดกลั้น ทำให้เกิดความสงบ ๒. ความอดทน อดกลั้น เป็นนิสัยทางสังคมที่ดีและสามารถฝึกได้ ๓. ความอดทน อดกลั้น ทำให้ชนะอุปสรรคและช่วยให้ประสบความสำเร็จ ๔. การยอมรับความจริงในชีวิตทำให้จิตใจสงบ ๕. ผู้มีความอดทน ย่อมเป็นที่ชอบพอรักใคร่ของผู้อื่น	๐ ๐ ๕ ๐ ๐	- - ๓.๑๖ - -

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ความถี่	ร้อยละ
๑๕	ความกล้าหาญและความเชื่อมั่นในตนเอง	๑. ความมีกำลังใจที่จะเผชิญต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ และสามารถสนองตอบได้อย่างเหมาะสม เป็นความกล้าหาญที่ควรยกย่อง ๒. การกล้าตัดสินใจอย่างมีเหตุผล เป็นสิ่งที่ควรฝึก ๓. ความกล้าหาญเป็นลักษณะอย่างหนึ่งของความเป็นผู้นำ ๔. ความเชื่อมั่นในตนเอง ทำให้ตัดสินใจได้อย่างมั่นใจ ๕. ความเชื่อมั่นในตนเอง ทำให้มีบุคลิกภาพของผู้นำและเป็นที่เชื่อถือของผู้อื่น ๖. การรู้จักแสดงความคิดเห็นของตนตามกาลเทศะอย่างถูกต้องเหมาะสม ทำให้ได้รับการยอมรับ และความร่วมมือจากผู้อื่น	๒ ๑ ๑ ๓ ๐ ๑	๑.๒๗ ๐.๖๓ ๐.๖๓ ๑.๕๐ - ๐.๖๓
๑๖	ความกตัญญูกตเวทิต	๑. ความกตัญญูกตเวทิต เป็นลักษณะของคนดี ๒. ความกตัญญูกตเวทิต เป็นสิ่งที่ควรส่งเสริมในสังคมทุกยุคทุกสมัยอย่างสม่ำเสมอ ๓. คนอกตัญญู เป็นที่รังเกียจของสังคม	๙ ๒ ๖	๕.๐๗ ๑.๒๗ ๓.๕๐

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ความถี่	ร้อยละ
๑๗	ความซื่อสัตย์สุจริต	๑. คนซื่อสัตย์ เป็นคนที่มีเกียรติ ๒. อาชีพที่สุจริตทุกชนิดมีเกียรติ ๓. คนโกง เป็นบุคคลที่ไม่น่าคบค้าสมาคม ๔. ความซื่อสัตย์สุจริตที่แสดงออกทั้งกาย วาจา ใจ เป็นสิ่งที่ประเสริฐ	๑ ๐ ๒ ๒	๐.๖๓ - ๑.๒๗ ๑.๒๗
๑๘	การทำใจให้สงบ มีสมาธิและอารมณ์แจ่มใส	๑. จิตใจที่แน่วแน่ก่อให้เกิดปัญญาและพลังงาน สามารถทำงานและคิดหาเหตุผลได้ดี ๒. การกระทำที่ขาดสติ ย่อมเป็นโทษ ๓. ผู้ที่มีสมาธิในการเรียน ย่อมพบความสำเร็จและความก้าวหน้า ๔. การมองส่วนที่ดีของคน ทำให้อารมณ์แจ่มใส	๐ ๐ ๐ ๐	- - - -
๑๙	ความไม่เห็นแก่ตัว	๑. การถือประโยชน์ส่วนรวม หมายถึง การกระทำที่คำนึงถึงหมู่คณะมากกว่าตนเอง ๒. คนเห็นแก่ตัวเป็นคนเอาเปรียบเพื่อนฝูง จึงเป็นที่รังเกียจของสังคม	๐ ๒	- ๑.๒๗

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ความถี่	ร้อยละ
			๐	
		๓. คนเห็นแก่ตัวไม่นำคบค้าสมาคม	๔	๒.๕๓
		๔. ผู้ที่ใช้อำนาจหน้าที่ในการหาผลประโยชน์ส่วนตัว เป็นคนเห็นแก่ตัว	๑	๐.๖๓
		๕. สังคมยกย่องบุคคลที่รู้จักเสียสละผลประโยชน์และความสุขส่วนตัวให้แก่ส่วนรวม	๐	-
๑๐	ความประณีตละเอียดถี่ถ้วน	๑. ความประณีตละเอียดถี่ถ้วนจะทำให้ผลงานมีคุณค่า	๐	-
		๒. ความละเอียดถี่ถ้วน เป็นนิสัยที่ดี	๑	๐.๖๓
		๓. ความประณีตทำให้เกิดความงาม	๐	-
๒๑	ความรับผิดชอบ	๑. คนที่ไม่มีความรับผิดชอบ จะไม่ได้รับความไว้วางใจให้ทำงานสำคัญ	๐	-
		๒. คนที่มีความรับผิดชอบ ไม่ทอดทิ้งหน้าที่การงานของตน	๔	๒.๕๓
		๓. คนที่มีความรับผิดชอบ ย่อมทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จ เรียบร้อยทันกำหนด	๑	๐.๖๓
		๔. คนที่ไม่เพิกเฉยดูดาวยต่อปัญหาต่าง ๆ เป็นคนที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม	๑	๐.๖๓

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ความถี่	ร้อยละ
๒๒	ความมีน้ำใจ เป็นธรรมไม่ลำเอียง	๑. ความลำเอียงทำให้ขาดความยุติธรรม ๒. การตัดสินเพื่อความยุติธรรมต้องมีเหตุผลและหลักฐาน ๓. ระเบียบ วินัย กฎเกณฑ์ ข้อห้าม ตลอดจนกฎหมายมีไว้เพื่อป้องกันคุ้มครองให้ทุกคนในสังคมปลอดภัยจากอันตรายและการกลั่นแกล้ง ๔. การลงโทษที่มุ่งให้เกิดความสำนึกผิด เป็น เครื่องมือในการรักษาความยุติธรรม	๐ ๐ ๐ ๐	- - - -
๒๓	ความมีระเบียบวินัยและการตรงต่อเวลา	๑. การมีระเบียบวินัยช่วยประหยัด เวลาและทำให้งานสำเร็จด้วยความเรียบร้อย ๒. การตรงต่อเวลาและหน้าที่ เป็น ลักษณะของผู้มีวินัยในตนเอง ๓. การมีวินัยในตนเอง เป็น ลักษณะนิสัยที่ฝึกได้ ๔. การมีระเบียบวินัยก่อให้เกิดความ เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ๕. การไม่ตรงต่อเวลา หน้าที่ ขาดความมีระเบียบวินัย ทำให้เกิดผลเสียหายแก่งานและตนเอง	๐ ๐ ๐ ๐ ๒	- - - - ๑ . ๒๗

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๔๒๑	ความถี่	ร้อยละ
๒๔	การยอมรับความเปลี่ยนแปลง	๑. ทุกสิ่งทุกอย่างย่อมเปลี่ยนแปลงได้ไม่ยั่งยืน ๒. เหตุการณ์ต่าง ๆ อาจทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้ ๓. ประเพณี วัฒนธรรม กฎหมายต้องเปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้เหมาะสมกับ กาลสมัย ๔. ถ้าเรายอมรับความเปลี่ยนแปลงว่าเป็นของธรรมดา แล้วจะไม่เกิดความทุกข์ ๕. การปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงที่ดิงาม เป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ	๐ ๐ ๐ ๑ ๑	- - - ๐.๖๓ ๐.๖๓
๑๕	มารยาทและนิสัยส่วนบุคคล ในการกิน นอน ขับถ่าย แต่งกาย และสังคม ระหว่างเพศ	๑. การมีสุขนิสัยที่ดีทำให้ร่างกาย เจริญเติบโต เหมาะสมกับเพศและวัย ทำให้ ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ ๒. มารยาทตามวัฒนธรรมอันดีงามและที่สังคมนิยมย่อม เสริมสร้างบุคลิกลักษณะที่ดี ๓. การรู้จักปรับปรุง ประมาทตน และการสำรวมในกิจวัตรประจำวันทำให้เกิด ความสุขแก่ตนเองและสังคม	๒ ๐ ๐	๑.๒๗ - -

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ความถี่	ร้อยละ
๒๖	มารยาทในการแสดงความเคารพ การขอร้อง การแสดงความขอบคุณ การขอความช่วยเหลือ การปฏิเสธ การแสดงความไม่เห็นด้วย การแสดง ความยินดี การแสดงความเสียใจ การเล่น การพักผ่อนหย่อนใจ	๑. การแสดงออกทางกิริยาวาจา เป็น เครื่องหมายแสดงให้บุคคลอื่นเข้าใจ ๒. การมีมารยาทในการแสดงออก เป็นบุคลิกภาพที่พึงประสงค์และได้รับการยกย่อง ๓. การมีมารยาทดี ทำให้เกิดความพอใจที่จะอยู่หรือทำงานร่วมกัน ๔. มารยาทในการแสดงออก เป็นสิ่งที่ต้องฝึกฝน และอบรมให้เกิดเป็นนิสัย	๑ ๑ ๑ ๑	๐.๖๓ ๐.๖๓ ๐.๖๓ ๐.๖๓
๒๗	หลักการสำหรับการอยู่ร่วมกันได้แก่ ความสามัคคี ความเสียสละ การให้อภัย ความเอื้อเฟื้อ การยอมรับความคิดของผู้อื่น ความเห็นอกเห็นใจ	๑. มนุษย์ต้องอยู่ร่วมกันเข้าใจ เห็นใจ และพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ๒. การรู้จักให้ รู้จักรับ และรู้จักความพอดี เป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ ๓. การอยู่ร่วมกันมีจุดมุ่งหมาย เพื่อการรวมพลังในทางสร้างสรรค์ ๔. ความสามัคคี ความเอื้อเฟื้อ เป็นเครื่องช่วยดำรงความเป็นหมู่คณะ ๕. การกระทำที่เป็นประโยชน์ของสมาชิกย่อมมีผลดีต่อหมู่คณะ ๖. ความรู้สึก เป็นมิตรต่อกันก่อให้เกิดความอบอุ่นใจและสันติสุข ๗. การเสียสละ เพื่อส่วนรวมช่วยให้สังคมมีความสงบสุข	๑๓ ๑ ๑ ๒ ๐ ๓ ๔	๘.๒๓ ๐.๖๓ ๐.๖๓ ๕.๐๗ - ๑.๕๐ ๒.๕๓

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ความถี่	ร้อยละ
๒๘	ความเป็นผู้มีวัฒนธรรมและปฏิบัติตามประเพณีนิยม	๑. วัฒนธรรม ประเพณี เป็นเครื่องกำหนดสิ่งพึงกระทำ และพึงละเว้นของบุคคลในชุมชนนั้น ๆ ๒. วัฒนธรรม ประเพณี ย่อมเกิดขึ้นใหม่ หรือเปลี่ยนแปลงได้โดยการยอมรับของสังคม ๓. ผู้มีวัฒนธรรมจะ เข้ากับสังคมได้ทุกสังคม	๑ ๐ ๑	๐.๖๓ - ๐.๖๓
๒๙	ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์	๑. ทุกคนมีหน้าที่ที่ต้องรักษาไว้ซึ่ง เอกราชอธิปไตยและความมั่นคงของชาติ ๒. ศาสนา เป็นที่ยึดเหนี่ยวทางใจที่ทำให้คนในชาติอยู่ร่วมกันด้วยความสงบสุข ๓. พระมหากษัตริย์ทรง เป็นมิ่งขวัญและเป็นที่ยอมรับของใจของคนทั้งชาติ	๐ ๐ ๐	- - -
๓๐	การแก้ไขข้อบกพร่องการปฏิบัติทางจริยธรรม ได้แก่ ผิดศีลธรรม ระเบียบ กฎหมาย และจารีตประเพณี	๑. การกระทำทุกอย่างมีสาเหตุ สามารถป้องกันและแก้ไขได้ ๒. การกระทำผิดของแต่ละบุคคล มีผลกระทบกระเทือนต่อสังคม ๓. ทุกคนมีส่วนในการแก้ไขป้องกัน ความบกพร่อง ความผิดต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในสังคม	๑ ๐ ๑	๐.๖๓ - ๐.๖๓

ข้อที่

หัวข้อจริยธรรม

มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑

ความถี่

ร้อยละ

๔.	การสำนึกผิดและกลับตัว เป็นคนดี ควรได้รับการยกย่อง	๔	๒.๕๓
๕.	การลงโทษที่เหมาะสม เป็นวิธีหนึ่งในการแก้พฤติกรรมของผู้กระทำผิด	๑	๐.๖๓
๖.	ผู้ที่ปฏิบัติตามระเบียบจารีตประเพณี ศีลธรรม กฎหมาย ย่อมอยู่ได้อย่าง เป็นสุขในสังคมและได้รับการสรรเสริญ	๐	-
๗.	การรู้สาเหตุแห่งความบกพร่องทางจริยธรรม เป็นการป้องกันที่ได้ผลดี	๒	๑.๒๗

รวม

๑๕๘

๑๐๐

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ ๓.๑ จะเห็นว่า หนังสืออ่านสำหรับเด็กระดับประถมศึกษา (๖-๑๑ ปี) จำนวน ๓๔ เล่ม เน้นมโนทัศน์ทางจริยธรรมข้อที่ ๑ คือ มนุษย์ต้องอยู่ร่วมกันเข้าใจ เห็นใจและพึ่งพาอาศัยกันและกัน ในหัวข้อจริยธรรมข้อที่ ๒๗ (หลักธรรมสำหรับการอยู่ร่วมกัน ได้แก่ ความเสียสละ การให้อภัย ความเอื้อเฟื้อ การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ความเห็นอกเห็นใจ) มากที่สุด คือมีถึงร้อยละ ๘.๒๓ อันดับรองลงมาคือ มโนทัศน์ทางจริยธรรมข้อที่ ๔ คือ ความสามัคคี ความเอื้อเฟื้อ เป็นเครื่องช่วยดำรงความเป็นหมู่คณะ ในหัวข้อจริยธรรมที่ ๒๗ เช่นกัน คือมีร้อยละ ๕.๐๗ และมโนทัศน์ทางจริยธรรมข้อที่ ๑ ในหัวข้อจริยธรรมข้อที่ ๑๖ (ความกตัญญูทดเวทิต) ซึ่งมีร้อยละ ๕.๐๗ เท่ากัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๓-๒

ตารางสำรวจจริยธรรมที่ปรากฏในหนังสืออ่านสำหรับเด็กระดับประถมศึกษา (๖-๑๑ ปี)

	รายชื่อหนังสือ	จริยธรรมข้อที่																												รวม			
		๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐	๑๑	๑๒	๑๓	๑๔	๑๕	๑๖	๑๗	๑๘	๑๙	๒๐	๒๑	๒๒	๒๓	๒๔	๒๕	๒๖	๒๗	๒๘		๒๙	๓๐	
๑.	วัฒนธรรมโบราณที่บ้านเชียง																																๐
๒.	แม่โพสพ												✓				✓			✓									✓			๕	
๓.	อิสปคำกลอน			✓			✓	✓	✓		✓		✓	✓		✓	✓			✓		✓						✓			๑๓		
๔.	วัดพระเชตุพนวิมล มังคลาราม																															๐	
๕.	พระราชวังบางปะอิน																															๐	
๖.	หมู่บ้านหนองนา																											✓				๑	
๗.	ดาบวิเศษ																✓																๑
๘.	สัตว์มีประโยชน์										✓																	✓	✓			๓	
๙.	หนูหน้อยกับมะม่วง							✓					✓	✓	✓																	๔	
๑๐.	พญากวางทอง																											✓					๑

	รายชื่อหนังสือ	จรรยาบรรณข้อที่																												รวม					
		๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐	๑๑	๑๒	๑๓	๑๔	๑๕	๑๖	๑๗	๑๘	๑๙	๒๐	๒๑	๒๒	๒๓	๒๔	๒๕	๒๖	๒๗	๒๘		๒๙	๓๐			
๑๑.	อาณาจักรริมบึง																					✓				✓								๒	
๑๒.	ไข่มุกขาว						✓																									✓	๒		
๑๓.	ฉันทิ์ต้นไม้		✓																													✓	๒		
๑๔.	เด็กชายกมลเที่ยวบ้านทุ่ง																																✓	๒	
๑๕.	ร้อยกรองของเด็ก			✓		✓	✓		✓								✓	✓												✓		✓	๖		
๑๖.	กล้วย																																✓	๑	
๑๗.	แก่น้อยหาเพื่อน		✓																															✓	๑
๑๘.	ฉันทิ์เป็นต้นไม้ใหญ่																															✓		๑	
๑๙.	เขี้ยวสิงโต	✓																															✓	๒	
๒๐.	เพื่อนแท้				✓									✓			✓																	✓	๓
๒๑.	แก่นพบพญานก	✓				✓			✓		✓																					✓		๖	
๒๒.	ตะเพียนเข้ากรุง	✓	✓																															✓	๓

	รายชื่อหนังสือ	จริยธรรมข้อที่																												รวม				
		๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐	๑๑	๑๒	๑๓	๑๔	๑๕	๑๖	๑๗	๑๘	๑๙	๒๐	๒๑	๒๒	๒๓	๒๔	๒๕	๒๖	๒๗	๒๘		๒๙	๓๐		
๒๓.	แม่หนูผู้กล้าหาญ															✓						✓												๓
๒๔.	จ้าวป่า																												✓			✓		๒
๒๕.	ความดีเยี่ยม เผลอโลก					✓																											๑	
๒๖.	ปิ่น ปิ่น รถใหม่มาแล้ว		✓			✓																											๓	
๒๗.	แม่มด เจ้าปัญหา																✓																๑	
๒๘.	หมีใหญ่ผจญภัย																												✓				๑	
*๒๙.	ดวงอาทิตย์																																๐	
๓๐.	นกนางแอ่น		✓			✓								✓																			๓	
๓๑.	ฤทธิราหู																																๐	
๓๒.	ต้นไม้มีเพื่อน					✓								✓															✓				๓	
๓๓.	กระต่ายจอมโว											✓																	✓			✓		๑
๓๔.	นายพยัคฆนะ		✓																															๑
๓๕.	ก ข ชับขาน																																	๐

รายชื่อหนังสือ	จรรยาบรรณข้อที่																													รวม					
	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐	๑๑	๑๒	๑๓	๑๔	๑๕	๑๖	๑๗	๑๘	๑๙	๒๐	๒๑	๒๒	๒๓	๒๔	๒๕	๒๖	๒๗	๒๘	๒๙		๓๐				
ข้าวเหนียว												✓	✓																						๒
พलयมิ่งเมือง		✓		✓				✓							✓																	✓			๔
พระอาทิตย์ฟักร้อน																						✓		✓											๒
รวม	๓	๗	๒	๕	๒	๔	๔	๓	๑	๑	๓	๑	๓	๕	๓	๖	๒	๐	๓	๐	๔	๐	๒	๑	๒	๑	๑	๑	๑	๑	๐	๖		๘๗	

* หมายถึง หนังสืออ่านสำหรับเด็กที่ไม่ปรากฏจรรยาบรรณในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ ๓.๒ จะเห็นว่า หนังสืออ่านสำหรับเด็กระดับชั้นประถมศึกษา
จำนวน ๓๘ เล่ม จริยธรรมข้อที่ ๒๗ หลักธรรมสำหรับการอยู่ร่วมกัน ได้แก่ ความสามัคคี
ความเสียสละ การให้อภัย ความเอื้อเฟื้อ การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ความเห็น
อกเห็นใจมีมากที่สุด ส่วนอันดับรองลงมาคือ จริยธรรมข้อที่ ๑๖ ความกตัญญูกตเวทิตะและ
จริยธรรมข้อที่ ๒ ความเมตตากรุณา

ส่วนจริยธรรมในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑ ที่ไม่ปรากฏในหนังสืออ่านสำหรับเด็ก
ได้แก่ ข้อที่ ๑๘ การทำให้ใจสงบ มีสมาธิ และอารมณ์แจ่มใส จริยธรรมข้อที่ ๒๒
ความมีน้ำใจเป็นธรรมไม่ลำเอียง และข้อที่ ๒๔ ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา
พระมหากษัตริย์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๔

ตารางสำรวจและวิเคราะห์หมโนทัศน์ทางจริยธรรม

ในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๕๒๑

ของหนังสืออ่านสำหรับเด็ก ในระดับเด็กก่อนวัยรุ่น (๑๑-๑๔ ปี)

จำนวน ๕๓ เล่ม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ ๔ (ในภาคผนวก เล่ม ๒) จะเห็นว่า หนังสืออ่านสำหรับเด็กระดับก่อนวัยรุ่น (๑๑ - ๑๔ ปี) จำนวน ๕๓ เล่ม มีมโนทัศน์ทางจริยธรรมข้อที่ ๑ คือ มนุษย์ต้องอยู่ร่วมกัน เข้าใจ เห็นใจ และพึ่งพาอาศัยกันและกัน ในหัวข้อจริยธรรมข้อที่ ๒๗ (หลักการสำหรับการอยู่ร่วมกัน) มากที่สุด อันดับรองลงมาคือ มโนทัศน์ทางจริยธรรมข้อที่ ๒ คือ คนดีย่อมมีมนุษยธรรมและข้อที่ ๓ คือ การช่วยเหลือที่ตัวเองและผู้อื่นเดือดร้อน ซึ่งอยู่ในหัวข้อจริยธรรมข้อเดียวกัน คือ ข้อ ๒ (ความเมตตากรุณา)

ส่วนหนังสืออ่านสำหรับเด็กระดับก่อนวัยรุ่นนี้ ที่มีเนื้อหาเพื่อมุ่งส่งเสริมประสบการณ์ด้านอื่นๆ มีด้วยกัน ๑๔ เล่ม คือ แมวไทย จิตรกรรมแบบสากลสกุลช่างขรัวอินโข่ง ตลุงดง-ว่าน กีฬาไทย จิตรกรรมไทยบ้านคึกฤทธิ์และคอยขุนตาล การ์ตูนวิทยาศาสตร์ ชีวิตใต้ทะเลไทย ชีวิตอมตะเปลือกหอยของไทย เมืองไทย สมุดภาพลายไทยชุดสัตว์หิมพานต์ ประวัติณักรวิทยาศาสตร์ไทย ว้าวไทย เทียววัดโพธิ์ คอมพิวเตอร์ที่รัก เครื่องจักรสาน และพระปิตาภิทยาศาสตร์ไทย

นอกจากนี้ ยังมีหนังสือบางเล่มที่สำนักพิมพ์ต่าง ๆ ได้เลิกพิมพ์ไปแล้ว เนื่องจากพิมพ์มานานและไม่มีขายตามท้องตลาด คือ ทุ่งหญ้าสีน้ำเงิน สร้อยแสงแดง และบองหลา รวมทั้งหมด ๓ เล่ม ทำให้ผู้วิจัยไม่ได้วิเคราะห์มโนทัศน์ทางจริยธรรมจาก ๓ เล่มนี้

และหนังสืออ่านสำหรับเด็กอีกเล่มหนึ่งซึ่งขณะการประกวดในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ เมื่อ ปี พ.ศ. ๒๕๒๕ ประเภทหนังสือสำหรับเด็กก่อนวัยรุ่น คือ เรื่อง "หญิงดี" ได้รับการวิพากษ์วิจารณ์อย่างมากว่าไม่สมควรจะได้รับรางวัล เนื่องจากมีความบกพร่องหลายด้าน เช่น ในด้านเนื้อหาไม่เหมาะสมกับวัย ด้านฉันทลักษณ์ไม่มีความคล้องจองกัน เป็นต้น ตลอดจนผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความเห็นว่า ไม่สมควรที่จะนำมาวิเคราะห์

ส่วนเนื้อหาในหนังสืออ่านสำหรับเด็กระดับก่อนวัยรุ่น (๑๑-๑๔ ปี) ที่มีความสอดคล้องกับหัวข้อจริยธรรม แต่มโนทัศน์ทางจริยธรรมไม่สอดคล้อง ผู้วิจัยจึงได้วิเคราะห์มโนทัศน์ทางจริยธรรมขึ้นเอง เพื่อให้สอดคล้องกับหัวข้อจริยธรรมรวมทั้งสิ้น ๗๐ ข้อ ดังในตารางที่ ๔

ตารางที่ ๔.๑

แสดงค่าร้อยละของความถี่ของมโนทัศน์ทางจริยธรรมในหนังสืออ่านสำหรับเด็กระดับก่อนวัยรุ่น (๑๑-๑๔ ปี)

หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ความถี่	ร้อยละ
การไม่ประทุษร้ายต่อชีวิตและร่างกาย ของบุคคลและสัตว์	๑. ทุกชีวิตย่อมปรารถนาความสุขไม่อย่างใดได้รับความทุกข์	๑๒	๕.๐๗
	๒. หากปรารถนาความสุขอย่าสร้างทุกข์ให้ผู้อื่น	๑๒	๕.๐๗
	๓. ให้ทุกข์แก่ท่านทุกข์นั้นถึงตัว	๓	๑.๒๗
	๔. การเบียดเบียนกัน การจองเวร คิดแก้แค้นต่อกันเป็นบาป	๙	๓.๘๐
ความเมตตา กรุณา	๑. ความเมตตา กรุณา ก่อให้เกิดสันติสุขและเป็นเครื่องค้ำจุนโลก	๙	๓.๘๐
	๒. คนดีย่อมมีมนุษยธรรม	๑๕	๖.๓๓
	๓. การช่วย เหลือที่ดีต้องไม่ทำให้ตนเองและผู้อื่นเดือดร้อน	๑๕	๖.๓๓
การไม่โลภและไม่ขโมย	๑. ทุกคนมีสิทธิในของของตน และยอมหวงแหนในสิ่งที่ตนมีอยู่	๒	๐.๘๔
	๒. เมื่อมีสิทธิควรทำหน้าที่ตามสิทธิที่ตนมีอยู่	๑	๐.๔๒

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ความถี่	ร้อยละ
๔	ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละ	๑. ความเอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ตามกาลเทศะ เป็นสิ่งควรกระทำ ๒. ผู้ที่รู้จักให้รู้จักรับ เป็นผู้มีน้ำใจ ๓. ความมีน้ำใจ เป็นสิ่งที่มีคุณค่า ๔. การให้ก่อให้เกิดความสุขทั้งผู้ให้และผู้รับ	๗ ๓ ๑๓ ๑๐	๒.๙๕ ๑.๒๗ ๕.๔๙ ๔.๒๒
๕	การไม่ละเมิดของรักผู้อื่น	การละเมิดสิทธิของผู้อื่นย่อมนำมาซึ่งความเดือดร้อน	๑	๐.๔๒
๖	การรู้จักความพอดี	ความต้องการที่พอดีและพอเหมาะ กับสภาพความเป็นอยู่ของตน ช่วยให้มีความสุข	๔	๑.๖๙
๗	การไม่พูดปด ไม่บิดเบือน ไม่อำพราง ความจริง การไม่ยุยงให้เกิดความ แตกแยกและการไม่พูดคำหยาบ	๑. การพูดและเรียนแต่ความจริง ช่วยให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้อง ๒. การพูดการเขียนที่ดี ต้องไม่สื่อ เสียดเพื่อ เจอหยาบคาย ๓. การพูดหรือการเขียนที่ก่อให้เกิดความแตกร้าง กระทบกระเทือนจิตใจ ไร้สาระ ชักนำผู้อื่นให้หลงผิด ย่อมเป็นภัยต่อสังคม	๑ ๐ ๑	๐.๔๒ - ๐.๔๒

๖ที่

หัวข้อจริยธรรม

มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑

ความถี่

ร้อยละ

การมีสัจจะและความจริงใจ

๑. ความจริง เป็นสิ่งไม่ตาย
๒. คนพูดจริง ทำจริง ย่อมได้รับการสรรเสริญ

๐

-

๐

-

การไม่ลองและเสพสิ่ง เสพติดให้โทษ

๑. สิ่ง เสพติด เป็นสิ่งที่ให้โทษ
๒. การเสพติดให้โทษบั่นทอนสุขภาพ
๓. การเสพติดให้โทษทำลาย เศรษฐกิจ และความมั่นคงของชาติ
๔. ผู้มีจิตใจ เข้มแข็งและชนะใจตนเองย่อม หลีกเลี่ยง สิ่งเสพติดให้โทษได้

๐

-

๐

-

๐

-

๐

-

ความเป็นผู้มีสติ รู้จักยับยั้งชั่งใจรู้สึก

๑. ความมีสติช่วยให้ทำงาน ได้ดีมีข้อบกพร่องน้อย

๐

-

ผิดชอบชั่วดี

๒. คนมีสติย่อมควบคุมตนเอง หลีกพ้นจากความชั่วได้

๒

๐.๘๔

๓. คนมีสติย่อมมีปัญญาแก้ไข ปัญหาของตนเองและผู้อื่นได้

๑

๐.๔๒

ความเป็นผู้มี เหตุผล

๑. ความมีเหตุผลช่วยให้ตัดสินใจ ได้ถูกต้องและยุติธรรม

๕

๒.๑๑

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ความถี่	ร้อยละ
๑๒	ความละเอียดและความ เกรงกลัวต่อการกระทำชั่ว	๑. ความละเอียดและความ เกรงกลัวต่อบาปเป็นอุปนิสัยของคนดี ๒. ความชั่วไม่เคยส่งผลเสริมความ เจริญรุ่งเรือง ๓. คนที่ไม่รู้จักละเอียดต่อการกระทำชั่ว เป็นที่รังเกียจของสังคม	๐ ๐ ๑	- - ๐.๔๒
๑๓	ความขยันหมั่นเพียร	๑. ความขยันหมั่นเพียร เป็นหนทางไปสู่ความสำเร็จ ๒. ความขยันหมั่นเพียร เป็นนิสัยที่ดีในการทำงาน และสามารถฝึกให้เกิดขึ้นได้	๕ ๓	๒.๑๑ ๑.๒๗
๑๔	ความอดทนอดกลั้น	๑. ความอดทน อดกลั้น ทำให้เกิดความสงบ ๒. ความอดทน อดกลั้น เป็นนิสัยทางสังคมที่ดีและสามารถฝึกได้ ๓. ความอดทน อดกลั้น ทำให้ชนะอุปสรรคและช่วยให้ประสบความสำเร็จ ๔. การยอมรับความจริงในชีวิตทำให้จิตใจสงบ ๕. ผู้มีความอดทน ย่อมเป็นที่ชอบพอรักใคร่ของผู้อื่น	๐ ๑ ๕ ๐ ๐	- ๐.๔๒ ๒.๑๑ - -

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๔๒๑	ความถี่	ร้อยละ
๑๕	ความกล้าหาญและความเชื่อมั่นในตนเอง	๑. ความมีกำลังใจที่จะเผชิญต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ และสามารถสนองตอบได้อย่างเหมาะสมเป็นความกล้าหาญที่ควรยกย่อง ๒. การกล้าตัดสินใจอย่างมีเหตุผล เป็นสิ่งที่ควรฝึก ๓. ความกล้าหาญ เป็นลักษณะอย่างหนึ่งของความเป็นผู้นำ ๔. ความเชื่อมั่นในตนเอง ทำให้ตัดสินใจได้อย่างมั่นใจ ๕. ความเชื่อมั่นในตนเอง ทำให้มีบุคลิกภาพของผู้นำและเป็นที่เชื่อถือของผู้อื่น ๖. การรู้จักแสดงความคิดเห็นของตนตามกาลเทศะอย่างถูกต้องเหมาะสม ทำให้ได้รับการยอมรับ และความร่วมมือจากผู้อื่น	๐ ๐ ๒ ๐ ๐ ๐	- - ๐.๘๔ - - -
๑๖	ความกตัญญูตต่อเวทิต	๑. ความกตัญญูตต่อเวทิต เป็นลักษณะของคนดี ๒. ความกตัญญูตต่อเวทิต เป็นสิ่งที่ควรส่งเสริมในสังคมทุกยุคทุกสมัยอย่างสม่ำเสมอ ๓. คนอกตัญญู เป็นที่รังเกียจของสังคม	๖ ๓ ๓	๒.๕๓ ๑.๒๗ ๑.๒๗

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ความถี่	ร้อยละ
๑๗	ความซื่อสัตย์สุจริต	๑. คนซื่อสัตย์ เป็นคนที่มี เกียรติ ๒. อาชีพที่สุจริตทุกชนิดมี เกียรติ ๓. คนโกง เป็นบุคคลที่ไม่น่าคบค้าสมาคม ๔. ความซื่อสัตย์สุจริตที่แสดงออกทั้งกาย วาจา ใจ เป็นสิ่งที่ประเสริฐ	๑ ๑ ๑ ๑	๐.๔๒ ๐.๔๒ ๐.๔๒ ๐.๔๒
๑๘	การทำใจให้สงบ มีสมาธิและอารมณ์ แจ่มใส	๑. จิตใจที่แน่นแฟ้นก่อให้เกิดปัญญาและพลังงาน สามารถทำงานและคิดหา เหตุผลได้ดี ๒. การกระทำที่ขาดสติ ย่อม เป็นโทษ ๓. ผู้ที่มีสมาธิในการ เรียน ย่อมพบความสำเร็จและความก้าวหน้า ๔. การมองส่วนที่ดีของคน ทำให้อารมณ์แจ่มใส	๑ ๐ ๐ ๐	๐.๔๒ - - -
๑๘	ความไม่เห็นแก่ตัว	๑. การถือประโยชน์ส่วนรวม หมายถึง การกระทำที่คำนึงถึงหมู่คณะมากกว่าตนเอง ๒. คนเห็นแก่ตัว เป็นคนเอาเปรียบเพื่อนฝูง จึงเป็นที่รัง เกียจของสังคม	๐ ๐	- -

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๔๒๑	ความถี่	ร้อยละ
		๓. คนเห็นแก่ตัวไม่น่าคบค้าสมาคม	๐	-
		๔. ผู้ที่ใช้อำนาจหน้าที่ในการหาผลประโยชน์ส่วนตัว เป็นคนเห็นแก่ตัว	๐	-
		๕. สังคมยกย่องบุคคลที่รู้จักเสียสละผลประโยชน์และความสุขส่วนตัวให้แก่ส่วนรวม	๒	๐.๘๔
๒๐	ความประณีตละเอียดถี่ถ้วน	๑. ความประณีตละเอียดถี่ถ้วนจะทำให้ผลงานมีคุณค่า	๐	-
		๒. ความละเอียดถี่ถ้วน เป็นนิสัยที่ดี	๐	-
		๓. ความประณีตทำให้เกิดความงาม	๐	-
๒๑	ความรับผิดชอบ	๑. คนที่ไม่มีความรับผิดชอบ จะไม่ได้รับความไว้วางใจให้ทำงานสำคัญ	๑	๐.๔๒
		๒. คนที่มีความรับผิดชอบ ไม่ทอดทิ้งหน้าที่การงานของตน	๔	๑.๖๕
		๓. คนที่มีความรับผิดชอบ ย่อมทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จ เรียบร้อยทันกำหนด	๑	๐.๔๒
		๔. คนที่ไม่เพิกเฉยดูคายนับุหนาท่าง ๆ เป็นคนที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม	๑	๐.๔๒

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ความถี่	ร้อยละ
๒๒	ความมีน้ำใจ เป็นธรรมไม่ลำเอียง	๑. ความลำเอียงทำให้ขาดความยุติธรรม ๒. การตัดสินใจเพื่อความยุติธรรมต้องมีเหตุผลและหลักฐาน ๓. ระเบียบ วินัย กฎเกณฑ์ ข้อห้าม ตลอดจนกฎหมายมีไว้เพื่อป้องกันคุ้มครองให้ทุกคนในสังคมปลอดภัยจากอันตรายและการกลั่นแกล้ง ๔. การลงโทษที่มุ่งให้เกิดความสำนึกผิด เป็นเครื่องมือในการรักษาความยุติธรรม	๐ ๒ ๐ ๐	- ๐.๘๔ - -
๒๓	ความมีระเบียบวินัยและการตรงต่อเวลา	๑. การมีระเบียบวินัยช่วยประหยัด เวลาและทำให้งานสำเร็จด้วยความเรียบร้อย ๒. การตรงต่อเวลาและหน้าที่ เป็นลักษณะของผู้มีวินัยในตนเอง ๓. การมีวินัยในตนเอง เป็นลักษณะนิสัยที่ฝึกได้ ๔. การมีระเบียบวินัยก่อให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ๕. การไม่ตรงต่อเวลา หน้าที่ ขาดความมีระเบียบวินัย ทำให้เกิดผลเสียหายแก่งานและตนเอง	๑ ๑ ๑ ๐ ๒	๐.๔๒ ๐.๔๒ ๐.๔๒ - ๐.๘๔

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ความถี่	ร้อยละ
๒๔	การยอมรับความเปลี่ยนแปลง	๑. ทุกสิ่งทุกอย่างย่อมเปลี่ยนแปลงได้ไม่ยั่งยืน ๒. เหตุการณ์ต่าง ๆ อาจทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้ ๓. ประเพณี วัฒนธรรม กฎหมายต้องเปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้เหมาะสมกับกาลสมัย ๔. ถ้าเรายอมรับความเปลี่ยนแปลงว่าเป็นของธรรมดา แล้วจะไม่เกิดความทุกข์ ๕. การปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงที่ดั่งาม เป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ	๐ ๐ ๐ ๐ ๐	- - - - -
๒๕	มารยาทและนิสัยส่วนบุคคล ในการกินนอน ขับถ่าย แต่งกาย และสังคมระหว่างเพศ	๑. การมีสุขนิสัยที่ดีทำให้ร่างกายเจริญเติบโตเหมาะสมกับเพศและวัย ทำให้ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ ๒. มารยาทตามวัฒนธรรมอันดีงามและที่สังคมนิยมย่อม เสริมสร้างบุคลิกลักษณะที่ดี ๓. การรู้จักปรับปรุง ประมาทตน และการสำรวมในกิจวัตรประจำวันทำให้เกิดความสุขแก่ตนเองและสังคม	๔ ๐ ๔	๑.๖๙ - ๑.๖๙

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๔๒๑	ความถี่	ร้อยละ
๒๖	มารยาทในการแสดงความเคารพ การขออภัย การแสดงความขอบคุณ การขอความช่วยเหลือ การปฏิเสธ การแสดงความไม่เห็นด้วย การแสดงความยินดี การแสดงความเสียใจ การเล่น การพักผ่อนหย่อนใจ	๑. การแสดงออกทางกิริยาวาจาเป็นเครื่องหมายแสดงให้บุคคลอื่นเข้าใจ	๑	๐.๔๒
		๒. การมีมารยาทในการแสดงออกเป็นบุคลิกภาพที่พึงประสงค์และได้รับการยกย่อง	๑	๐.๔๒
		๓. การมีมารยาทดี ทำให้เกิดความพอใจที่จะอยู่หรือทำงานร่วมกัน	๑	๐.๔๒
		๔. มารยาทในการแสดงออกเป็นสิ่งที่ต้องฝึกฝน และอบรมให้เกิดเป็นนิสัย	๐	-
๒๗	หลักธรรมสำหรับการอยู่ร่วมกันได้แก่ ความสามัคคี ความเสียสละ การให้อภัย ความเอื้อเฟื้อ การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ความเห็นอกเห็นใจ	๑. มนุษย์ต้องอยู่ร่วมกัน เข้าใจ เห็นใจ และพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน	๑๖	๖.๗๕
		๒. การรู้จักให้ รู้จักรับ และรู้จักความพอดี เป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ	๑	๐.๔๒
		๓. การอยู่ร่วมกันมีจุดมุ่งหมายเพื่อการรวมพลัง ในทางสร้างสรรค์	๑	๐.๔๒
		๔. ความสามัคคี ความเอื้อเฟื้อ เป็นเครื่องช่วยดำรงความเป็นหมู่คณะ	๕	๒.๑๑
		๕. การกระทำที่เป็นประโยชน์ของสมาชิกย่อมมีผลดีต่อหมู่คณะ	๐	-
		๖. ความรู้สึก เป็นมิตรต่อกันก่อให้เกิดความอบอุ่นใจและสันติสุข	๖	๒.๕๓
		๗. การเสียสละเพื่อส่วนรวมช่วยให้สังคมมีความสุข	๕	๒.๑๑

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๑๕๒๑	ความถี่	ร้อยละ
๒๘	ความเป็นผู้มี วัฒนธรรมและปฏิบัติตาม ประเพณีนิยม	๑. วัฒนธรรม ประเพณี เป็น เครื่องกำหนดสิ่งพึงกระทำ และพึงละเว้นของ บุคคลในชุมชนนั้น ๆ	๓	๑.๒๗
		๒. วัฒนธรรม ประเพณี ย่อมเกิดขึ้นใหม่ หรือเปลี่ยนแปลงได้โดยการยอมรับของ สังคม	๐	-
		๓. ผู้มีวัฒนธรรมจะ เข้ากับสังคมได้ทุกสังคม	๒	๐.๘๔
๒๙	ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และ พระมหากษัตริย์	๑. ทุกคนมีหน้าที่ที่ต้องรักษาไว้ซึ่ง เอกราชอธิปไตยและความมั่นคงของชาติ	๑	๐.๔๒
		๒. ศาสนา เป็นที่ยึดเหนี่ยวทางใจที่ทำให้คนในชาติอยู่ร่วมกันด้วยความสงบสุข	๔	๑.๖๙
		๓. พระมหากษัตริย์ทรง เป็นมิ่งขวัญและเป็น ที่รวมกำลังใจของคนทั้งชาติ	๐	-
๓๐	การแก้ไขข้อบกพร่องการปฏิบัติ ทางจริยธรรม ได้แก่ ผิดศีลธรรม ระเบียบ กฎหมาย และจารีตประเพณี	๑. การกระทำทุกอย่างมีสาเหตุ สามารถป้องกันและแก้ไขได้	๑	๐.๔๒
		๒. การกระทำผิดของแต่ละบุคคล มีผลกระทบกระเทือนต่อสังคม	๐	-
		๓. ทุกคนมีส่วนในการแก้ไขป้องกัน ความบกพร่อง ความผิดต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในสังคม	๑	๐.๔๒

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๔๒๑	ความถี่	ร้อยละ
		๔. การสำนึกผิดและกลับตัว เป็นคนดี ควรได้รับการยกย่อง	๓	๑.๒๗
		๔. การลงโทษที่เหมาะสม เป็นวิธีหนึ่งในการแก้พฤติกรรมของผู้กระทำผิด	๑	๑.๒๗
		๖. ผู้ที่ปฏิบัติตามระเบียบจรรยาบรรณวิชาชีพ สีลธรรม กฎหมาย ย่อมอยู่ได้อย่าง เป็นสุขในสังคมและได้รับการสรรเสริญ	๐	-
		๗. การรู้สาเหตุแห่งความบกพร่องทางจริยธรรม เป็นการป้องกันที่ได้ผลดี	๐	-
		รวม	๒๓๗	๙๙.๙๙

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ ๔.๑ จะเห็นว่า หนังสืออ่านสำหรับเด็กก่อนวัยรุ่น (๑๑-๑๔ ปี) จำนวน ๔๓ เล่ม เน้นมโนทัศน์ทางจริยธรรมข้อที่ ๑ คือ มนุษย์ต้องอยู่ร่วมกันเข้าใจ เห็นใจและพึ่งพาอาศัยกันและกัน ในหัวข้อจริยธรรมข้อที่ ๒๗ (หลักธรรมสำหรับการอยู่ร่วมกัน ได้แก่ ความเสียสละ การให้อภัย ความเอื้อเฟื้อ การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ความเห็นอกเห็นใจ) มากที่สุด คือ มีถึงร้อยละ ๖.๗๕ อันดับรองลงมา คือ มโนทัศน์ทางจริยธรรมข้อที่ ๒ คือ คนดีย่อมมีมนุษยธรรม และข้อ ๓ คือ การช่วยเหลือที่ดีต้องไม่ทำให้ตนเองและผู้อื่นเดือดร้อน ซึ่งอยู่ในหัวข้อจริยธรรมข้อเดียวกันคือ ข้อ ๒ (ความเมตตากรุณา) ซึ่งมีร้อยละ ๖.๓๓ เท่ากัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๔.๒

ตารางสำรวจจริยธรรมที่ปรากฏในหนังสืออ่านสำหรับเด็กประเภทการ์ตูนสำหรับเด็ก

	รายชื่อหนังสือ	จริยธรรมข้อที่																												รวม				
		๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐	๑๑	๑๒	๑๓	๑๔	๑๕	๑๖	๑๗	๑๘	๑๙	๒๐	๒๑	๒๒	๒๓	๒๔	๒๕	๒๖	๒๗	๒๘		๒๙	๓๐		
๑.	เรื่องสั้นชนบท	✓												✓																				๓
๒.	เมื่อคุณตาคุณยาย - ยังเด็ก																									✓		✓					๒	
๓.	สามตรุษ		✓											✓	✓		✓		✓														๕	
๔.	ชีวิตบ้านป่า	✓	✓																			✓						✓					๔	
๕.	ทุ่งหญ้าสีน้ำเงิน																																๐	
๖.	ผีเสื้อและดอกไม้				✓						✓					✓						✓								✓			๕	
๗.	แมวไทย																																๐	
๘.	บึงหญ้าป่าใหญ่				✓																				✓								๓	
๙.	เด็กน้อยแห่งท้องทุ่ง	✓	✓		✓	✓																											๔	
๑๐.	ปลาวาฬของน้อย				✓																												๑	

รายชื่อหนังสือ	จริยธรรมข้อที่																												รวม		
	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐	๑๑	๑๒	๑๓	๑๔	๑๕	๑๖	๑๗	๑๘	๑๙	๒๐	๒๑	๒๒	๒๓	๒๔	๒๕	๒๖	๒๗	๒๘		๒๙	๓๐
๑๑. นกบินไม่ได้										✓												✓									๒
๑๒. พระภูมิเจ้าที่		✓									✓																	✓			๓
๑๓. วัดของเรา																													✓		๑
๑๔. จิตรกรรมแบบสากล สลูช่างชรวินโข่ง																															๐
๑๕. ตลุยตงว่าน																															๐
๑๖. หมูบ้านอาบจันทร์		✓		✓																								✓			๓
๑๗. ไข่มุ่ยไปโรงเรียน	✓	✓		✓								✓	✓															✓			๕
๑๘. สร้อยแสงแดง																															๐
๑๙. คู่มือ เลี้ยงปลาตู้		✓																													๑
๒๐. กีฬาไทย																															๐
๒๑. จิตรกรรมไทย																															๐
๒๒. บ้านคึกฤทธิ์และคอยขุนตาล																															๐

รายชื่อหนังสือ	จริยธรรมข้อที่																													รวม	
	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐	๑๑	๑๒	๑๓	๑๔	๑๕	๑๖	๑๗	๑๘	๑๙	๒๐	๒๑	๒๒	๒๓	๒๔	๒๕	๒๖	๒๗	๒๘	๒๙		๓๐
๓๖. สมุดภาพลายไทย ชุดลัทธิวิมพานต์																															๐
๓๗. หนังสือดี																															๐
๓๘. เพื่อนแท้																												✓			๑
๓๙. จดหมายถึงคุณยาย (๓)														✓		✓													✓	✓	๔
๔๐. ลูกท่านโหนด	✓	✓																													๒
๔๑. หลุยส์ อีโก้ และเพื่อน																✓						✓								✓	๓
๔๒. ประวัตินักวิทยาศาสตร์ไทย																															๐
๔๓. ว่าวไทย																															๐
๔๔. ลักวาสุภชาติ (๑-๓)	✓	✓				✓	✓			✓			✓	✓	✓	✓	✓	✓										✓			๑๒
๔๕. เขี้ยวขวาค้วน		✓						✓																							๒
๔๖. เที้ยวไปในวันหยุด				✓																							✓				๒
๔๗. ไม้ค่อมแกระะ						✓																								✓	๒

รายชื่อหนังสือ	จริยธรรมข้อที่																														รวม			
	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐	๑๑	๑๒	๑๓	๑๔	๑๕	๑๖	๑๗	๑๘	๑๙	๒๐	๒๑	๒๒	๒๓	๒๔	๒๕	๒๖	๒๗	๒๘	๒๙	๓๐				
โลกของหนูเหวน(๒)	✓					✓						✓											✓				✓							๕
เที่ยววัดโพธิ์																																	๐	
คอมพิวเตอร์ที่รัก																																	๐	
เครื่องจักรสาน																																	๐	
พระบิดาวิทยาศาสตร์ไทย																																	๐	
สาวรุ่น											✓			✓									✓										๓	
รวม	๙	๑๗	๒	๑๐	๒	๕	๑	๑	๐	๓	๔	๒	๓	๕	๒	๕	๒	๑	๒	๐	๕	๒	๓	๐	๔	๑	๑๒	๓	๕	๔		๑๑๑		

* หมายถึง หนังสืออ่านสำหรับเด็กที่ไม่ปรากฏจริยธรรมในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑

** หมายถึง หนังสืออ่านสำหรับเด็กที่ผู้วิจัยไม่ได้วิเคราะห์

*** หมายถึง หนังสืออ่านสำหรับเด็กที่ไม่สมควรได้รับการคัดเลือก

จากตารางที่ ๔.๒ จะเห็นว่า หนังสืออ่านสำหรับเด็กระดับก่อนวัยรุ่น (๑๑-๑๔ ปี) จำนวน ๕๓ เล่ม จริยธรรมข้อที่ ๒ ความเมตตากรุณา มีมากที่สุด ส่วนอันดับรองลงมา คือ จริยธรรมข้อที่ ๒๗ หลักธรรมสำหรับการอยู่ร่วมกัน ได้แก่ ความสามัคคี ความเสียสละ การให้อภัย ความเอื้อเฟื้อ การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ความเห็นอกเห็นใจและ อันดับที่สาม คือ จริยธรรมข้อที่ ๑ การไม่ประทุษร้ายต่อชีวิตและร่างกายของมนุษย์และ สัตว์

ส่วนจริยธรรมในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๔๒๑ ที่ไม่ปรากฏในหนังสืออ่านสำหรับเด็ก ในระดับนี้ ได้แก่ ข้อที่ ๔ การไม่ลองและเสพสิ่งเสพติด จริยธรรมข้อที่ ๒๐ ความประณีตละเอียดถี่ถ้วนและจริยธรรมข้อที่ ๒๔ การยอมรับความเปลี่ยนแปลง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๕

ตารางสำรวจและวิเคราะห์หัตถ์ในทัศนทางจริยธรรม

ในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๕๒๑

ของหนังสืออ่านสำหรับเด็กประเภทการ์ตูนสำหรับเด็ก

จำนวน ๗ เล่ม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายชื่อหนังสืออ่านสำหรับเด็กประเภทการ์ตูนสำหรับเด็ก

ที่ผู้วิจัยใช้ในการวิเคราะห์

(จำนวน ๗ เล่ม)

๑. ตี๊กต็อกออกก่าลังกาย
๒. ฝนวิเศษ
๓. ลืมตัว
๔. ซอยฟักแฟง
๕. แก้วสารพัดนึก
๖. โลม่าเพื่อนแก้ว
๗. วิทยาศาสตร์รอบตัว

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ ๕ (ในภาคผนวก เล่ม ๒) จะเห็นว่า หนังสืออ่านสำหรับเด็ก ประเภทการ์ตูนสำหรับเด็กจำนวน ๗ เล่ม มีมโนทัศน์ทางจริยธรรมในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑ รวมทั้งสิ้น ๑๔ ข้อ ซึ่งมีความถี่เท่ากันทั้งหมดซึ่งอยู่ในหัวข้อจริยธรรมข้อที่ ๔ (ความ - เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละ) ข้อที่ ๖ (การรู้จักความพอดี) ข้อที่ ๑๓ (ความขยันหมั่นเพียร) ข้อที่ ๑๖ (ความกตัญญูทดแทน) ข้อที่ ๑๔ (การยอมรับความเปลี่ยนแปลง) ข้อที่ ๒๗ (หลัก - ธรรมสำหรับการอยู่ร่วมกัน) และข้อที่ ๓๐ (การแก้ไขข้อบกพร่องการปฏิบัติทางจริยธรรม)

ส่วนหนังสืออ่านสำหรับเด็กประเภทการ์ตูนสำหรับเด็กที่ไม่สอดคล้องกับหัวข้อ จริยธรรมในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑ มีด้วยกัน ๒ เล่มคือ ผนวิเศษ และ การ์ตูน วิทยาศาสตร์

เนื้อหาในหนังสืออ่านสำหรับเด็กประเภทการ์ตูนสำหรับเด็กที่มีความสอดคล้องกับ หัวข้อจริยธรรมแต่มีมโนทัศน์ทางจริยธรรมไม่สอดคล้อง ผู้วิจัยจึงได้วิเคราะห์มโนทัศน์ทาง จริยธรรมขึ้นเอง เพื่อให้สอดคล้องกับหัวข้อจริยธรรมรวมทั้งสิ้น ข้อ ดังในตารางที่ ๕

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๕.๑

แสดงค่าร้อยละของความถี่ของมโนทัศน์ทางจริยธรรมในหนังสือการ์ตูนสำหรับเด็ก

หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๔๒๑	ความถี่	ร้อยละ
การไม่ประทุษร้ายต่อชีวิตและร่างกาย ของบุคคลและสัตว์	๑. ทุกชีวิตย่อมปรารถนาความสุขไม่อย่างใดได้รับความทุกข์	๐	-
	๒. หากปรารถนาความสุขอย่าสร้างความทุกข์ให้ผู้อื่น	๐	-
	๓. ให้ทุกข์แก่ท่านทุกข์นั้นถึงตัว	๐	-
	๔. การเบียดเบียนกัน การจองเวร คิดแค้นต่อกัน เป็นบาป	๐	-
ความเมตตา กรุณา	๑. ความเมตตากรุณา ก่อให้เกิดสันติสุขและเป็นเครื่องค้ำจุนโลก	๐	-
	๒. คนดีย่อมมีมนุษยธรรม	๐	-
	๓. การช่วยเหลือที่ถูกต้องไม่ทำให้ตนเองและผู้อื่นเดือดร้อน	๐	-
การไม่โลภและไม่ขโมย	๑. ทุกคนมีสิทธิในของของตน และยอมหวงแหนในสิ่งที่ตนมีอยู่	๐	-
	๒. เมื่อมีสิทธิควรทำหน้าที่ตามสิทธิที่ตนมีอยู่	๐	-

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ความถี่	ร้อยละ
๔	ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละ	๑. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ตามกาลเทศะ เป็นสิ่งควรกระทำ ๒. ผู้ที่รู้จักให้รู้จักรับ เป็นผู้มีน้ำใจ ๓. ความมีน้ำใจ เป็นสิ่งที่มีคุณค่า ๔. การให้ก่อให้เกิดความสุขทั้งผู้ให้และผู้รับ	๐ ๐ ๑ ๐	- - ๗.๑๔ ๐
๕	การไม่ละเมิดของรักผู้อื่น	การละเมิดสิทธิของผู้อื่นย่อมนำมาซึ่งความเดือดร้อน	๐	๐
๖	การรู้จักความพอดี	ความต้องการที่พอดีและพอเหมาะ กับสภาพความเป็นอยู่ของตน ช่วยให้มีความสุข	๑	๗.๑๔
๗	การไม่พูดปด ไม่บิดเบือน ไม่อำพราง ความจริง การไม่ยุยงให้เกิดความ แตกแยกและการไม่พูดคำหยาบ	๑. การพูดและเขียนแต่ความจริง ช่วยให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้อง ๒. การพูดการเขียนที่ดี ต้องไม่ล่อลึงเพื่อเจือหยาบคาย ๓. การพูดหรือการเขียนที่ก่อให้เกิดความแตกร้าง กระทบกระเทือนจิตใจ ไร้อารยะ ชักนำผู้อื่นให้หลงผิด ย่อมเป็นภัยต่อสังคม	๐ ๐ ๐	- - -

ที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๔๒๑	ความถี่	ร้อยละ
๕	การมีสัจจะและความจริงใจ	๑. ความจริง เป็นสิ่งไม่ตาย ๒. คนพูดจริง ทำจริง ย่อมได้รับการสรรเสริญ	๐ ๐	- -
๕	การไม่ลองและเสพสิ่งเสพติดให้โทษ	๑. สิ่งเสพติด เป็นสิ่งที่ให้โทษ ๒. การเสพติดให้โทษบั่นทอนสุขภาพ ๓. การเสพติดให้โทษทำลาย เศรษฐกิจ และความมั่นคงของชาติ ๔. ผู้มีจิตใจ เข้มแข็งและชนะใจตนเองย่อม หลีกเลียง สิ่งเสพติดให้โทษได้	๐ ๐ ๐ ๐	- - - -
๑๐	ความเป็นผู้มีสติ รู้จักยับยั้งชั่งใจรู้สึก ผิดชอบชั่วดี	๑. ความมีสติช่วยให้ทำงาน ได้ดีมีข้อบกพร่องน้อย ๒. คนมีสติย่อมควบคุมตนเอง หลีกพ้นจากความชั่วได้ ๓. คนมีสติย่อมมีปัญญาแก้ไขปัญหาของตนเองและผู้อื่นได้	๐ ๐ ๐	- - -
๑๑	ความเป็นผู้มีเหตุผล	๑. ความมีเหตุผลช่วยให้ตัดสินใจได้ถูกต้องและยุติธรรม	๐	-

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ความถี่	ร้อยละ
๑๒	ความละเอียดและความ เกรงกลัวต่อการกระทำชั่ว	๑. ความละเอียดและความ เกรงกลัวต่อบาป เป็นอุปนิสัยของคนดี ๒. ความชั่วไม่เคยส่งเสริมความเจริญรุ่งเรือง ๓. คนที่ไม่รู้จักละเอียดต่อการกระทำชั่ว เป็นที่รังเกียจของสังคม	๐ ๐ ๐	- - -
๑๓	ความขยันหมั่นเพียร	๑. ความขยันหมั่นเพียร เป็นหนทางไปสู่ความสำเร็จ ๒. ความขยันหมั่นเพียร เป็นนิสัยที่ดีในการทำงาน และสามารถฝึกให้เกิดขึ้นได้	๑ ๐	๗.๑๔ -
๑๔	ความอดทนอดกลั้น	๑. ความอดทน อดกลั้น ทำให้เกิดความสุขสงบ ๒. ความอดทน อดกลั้น เป็นนิสัยทางสังคมที่ดีและสามารถฝึกได้ ๓. ความอดทน อดกลั้น ทำให้ชนะอุปสรรคและช่วยให้ประสบความสำเร็จ ๔. การยอมรับความจริงในชีวิตทำให้จิตใจสงบ ๕. ผู้มีความอดทน ย่อมเป็นที่ชอบพอรักใคร่ของผู้อื่น	๐ ๐ ๐ ๐ ๐	- - - - -

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ความถี่	ร้อยละ
๑๕	ความกล้าหาญและความเชื่อมั่นในตนเอง	๑. ความมีกำลังใจที่จะเผชิญต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ และสามารถสนองตอบได้อย่างเหมาะสม เป็นความกล้าหาญที่ควรยกย่อง ๒. การกล้าตัดสินใจอย่างมีเหตุผล เป็นสิ่งที่ควรฝึก ๓. ความกล้าหาญ เป็นลักษณะอย่างหนึ่งของความ เป็นผู้นำ ๔. ความเชื่อมั่นในตนเอง ทำให้ตัดสินใจได้อย่างมั่นใจ ๕. ความเชื่อมั่นในตนเอง ทำให้มีบุคลิกภาพของผู้นำและเป็นที่เชื่อถือของผู้อื่น ๖. การรู้จักแสดงความคิดเห็นของตนตามกาลเทศะอย่างถูกต้องเหมาะสม ทำให้ได้รับการยอมรับ และความร่วมมือจากผู้อื่น	๐ ๐ ๐ ๐ ๐ ๐	- - - - - -
๑๖	ความกตัญญูทศ เหวติ	๑. ความกตัญญูทศ เหวติ เป็นลักษณะของบุคคล ๒. ความกตัญญูทศ เหวติ เป็นสิ่งที่ควรส่งเสริมในสังคมทุกยุคทุกสมัยอย่างสม่ำเสมอ ๓. คนอกตัญญู เป็นที่รังเกียจของสังคม	๑ ๐ ๑	๗.๑๔ - ๗.๑๔

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ความถี่	ร้อยละ
๑๓	ความซื่อสัตย์สุจริต	๑. คนซื่อสัตย์ เป็นคนที่มี เกียรติ ๒. อาชีพที่สุจริตทุกชนิดมี เกียรติ ๓. คนโกง เป็นบุคคลที่ไม่น่าคบค้าสมาคม ๔. ความซื่อสัตย์สุจริตที่แสดงออกทั้งกาย วาจา ใจ เป็นสิ่งที่ประเสริฐ	○ ○ ○ ○	- - - -
๑๔	การทำใจให้สงบ มีสมาธิและอารมณ์ แจ่มใส	๑. จิตใจที่แน่วแน่ก่อให้เกิดปัญหาและพลังงาน สามารถทำงานและคิดหา เหตุผลได้ดี ๒. การกระทำที่ซื่อสัตย์ ย่อม เป็นโทษ ๓. ผู้ที่มีสมาธิในการ เรียน ย่อมพบความสำเร็จและความก้าวหน้า ๔. การมองส่วนที่ดีของ คน ทำให้อารมณ์แจ่มใส	○ ○ ○ ○	- - - -
๑๕	ความไม่เห็นแก่ตัว	๑. การถือประโยชน์ส่วนรวม หมายถึง การกระทำที่คำนึงถึงหมู่คณะมากกว่า ตัวตนเอง ๒. คนเห็นแก่ตัว เป็นคนเอาเปรียบเพื่อนฝูง จึง เป็นที่รัง เกียจของสังคม	○ ○	- -

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ความถี่	ร้อยละ
		๓. คนเห็นแก่ตัวไม่น่าคบค้าสมาคม	๐	-
		๔. ผู้ที่ใช้อำนาจหน้าที่ในการหาผลประโยชน์ส่วนตัว เป็นคนเห็นแก่ตัว	๐	-
		๕. สังคมยกย่องบุคคลที่รู้จักเสียสละผลประโยชน์และความสุขส่วนตัวให้แก่ส่วนรวม	๐	-
๒๐	ความประณีตละเอียดถี่ถ้วน	๑. ความประณีตละเอียดถี่ถ้วนจะทำให้ผลงานมีคุณค่า	๐	-
		๒. ความละเอียดถี่ถ้วน เป็นนิสัยที่ดี	๐	-
		๓. ความประณีตทำให้เกิดความงาม	๐	-
๒๑	ความรับผิดชอบ	๑. คนที่ไม่มีความรับผิดชอบ จะไม่ได้รับความไว้วางใจให้ทำงานสำคัญ	๐	-
		๒. คนที่มีความรับผิดชอบ ไม่ทอดทิ้งหน้าที่การงานของตน	๐	-
		๓. คนที่มีความรับผิดชอบ ย่อมทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จ เรียบร้อยทันกำหนด	๐	-
		๔. คนที่ไม่เพิกเฉยดูดาวยต่อนิเวศต่าง ๆ เป็นคนที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม	๐	-

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ความถี่	ร้อยละ
๒๒	ความมีน้ำใจ เป็นธรรมไม่ลำเอียง	๑. ความลำเอียงทำให้ขาดความยุติธรรม ๒. การตัดสินใจเพื่อความยุติธรรมต้องมีเหตุผลและหลักฐาน ๓. ระเบียบ วินัย กฎเกณฑ์ ข้อห้าม ตลอดจนกฎหมายมีไว้เพื่อป้องกันคุ้มครองให้ทุกคนในสังคมปลอดภัยจากอันตรายและการกลั่นแกล้ง ๔. การลงโทษที่มุ่งให้เกิดความสำนึกผิด เป็น เครื่องมือ ในการรักษาความยุติธรรม	๐ ๐ ๐ ๐	- - - -
๒๓	ความมีระเบียบวินัยและการตรงต่อเวลา	๑. การมีระเบียบวินัยช่วยประหยัด เวลาและทำให้งานสำเร็จด้วยความเรียบร้อย ๒. การตรงต่อเวลาและหน้าที่ เป็นลักษณะของผู้มีวินัยในตนเอง ๓. การมีวินัยในตนเอง เป็นลักษณะนิสัยที่ฝึกได้ ๔. การมีระเบียบวินัยก่อให้เกิดความ เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ๕. การไม่ตรงต่อเวลา หน้าที่ ขาดความมีระเบียบวินัย ทำให้เกิดผลเสียหาย แก่งานและตนเอง	๐ ๐ ๐ ๐ ๐	- - - - -

ศูนย์วิจัยทรัพยากรบุคคล
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ความถี่	ร้อยละ
๒๔	การยอมรับความเปลี่ยนแปลง	๑. ทุกสิ่งทุกอย่างย่อมเปลี่ยนแปลงได้ไม่ยั่งยืน ๒. เหตุการณ์ต่าง ๆ อาจทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้ ๓. ประเพณี วัฒนธรรม กฎหมายต้องเปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้เหมาะสมกับกาลสมัย ๔. ถ้าเรายอมรับความเปลี่ยนแปลงว่าเป็นของธรรมดา แล้วจะไม่เกิดความทุกข์ ๕. การปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงที่ดั่งาม เป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ	๐ ๐ ๐ ๑ ๑	- - - ๗.๑๔ ๗.๑๔
๒๕	มารยาทและนิสัยส่วนบุคคล ในการกินนอน ขับถ่าย แต่งกาย และสังคมระหว่างเพศ	๑. การมีสุขนิสัยที่ดีทำให้ร่างกายเจริญเติบโตเหมาะสมกับเพศและวัย ทำให้ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ ๒. มารยาทตามวัฒนธรรมอันดีงามและที่สังคมนิยมย่อม เสริมสร้างบุคลิกลักษณะที่ดี ๓. การรู้จักปรับปรุง ประมาณตน และการสำรวมในกิจวัตรประจำวันทำให้เกิดความสุขแก่ตนเองและสังคม	๐ ๐ ๑	- - ๗.๑๔

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๔๒๑	ความถี่	ร้อยละ
๒๖	มารยาทในการแสดงความเคารพ การขออภัย การแสดงความขอบคุณ การขอความช่วยเหลือ การปฏิเสธ การแสดงความไม่เห็นด้วย การแสดงความยินดี การแสดงความเสียใจ การเล่น การหักผ่อนหย่อนใจ	๑. การแสดงออกทางกิริยาวาจา เป็นเครื่องหมายแสดงให้บุคคลอื่นเข้าใจ ๒. การมีมารยาทในการแสดงออก เป็นบุคลิกภาพที่พึงประสงค์และได้รับการยกย่อง ๓. การมีมารยาทดี ทำให้เกิดความพอใจที่จะอยู่หรือทำงานร่วมกัน ๔. มารยาทในการแสดงออก เป็นสิ่งที่ต้องฝึกฝน และอบรมให้เกิดเป็นนิสัย	๐ ๐ ๐ ๐	- - - -
๒๗	หลักธรรมสำหรับการอยู่ร่วมกันได้แก่ ความสามัคคี, ความเสียสละ การให้อภัย ความเอื้อเฟื้อ การยอมรับความผิดของผู้อื่น ความเห็นอกเห็นใจ	๑. มนุษย์ต้องอยู่ร่วมกัน เข้าใจ เห็นใจ และพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ๒. การรู้จักให้ รู้จักรับ และรู้จักความพอดี เป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ ๓. การอยู่ร่วมกันมีจุดมุ่งหมาย เพื่อการรวมพลังในทางสร้างสรรค์ ๔. ความสามัคคี ความเอื้อเฟื้อ เป็นเครื่องช่วยดำรงความเป็นหมู่คณะ ๕. การกระทำที่เป็นประโยชน์ของสมาชิกย่อมมีผลดีต่อหมู่คณะ ๖. ความรู้สึก เป็นมิตรต่อกันก่อให้เกิดความอบอุ่นใจและสันติสุข ๗. การเสียสละ เพื่อส่วนรวมช่วยให้สังคมมีความสงบสุข	๑ ๑ ๐ ๐ ๐ ๐ ๑	๗.๑๔ ๗.๑๔ - - - - ๗.๑๔

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ความถี่	ร้อยละ
๒๘	ความเป็นผู้มีวัฒนธรรมและปฏิบัติตามประเพณีนิยม	๑. วัฒนธรรม ประเพณี เป็นเครื่องกำหนดสิ่งพึงกระทำ และพึงละเว้นของบุคคลในชุมชนนั้น ๆ ๒. วัฒนธรรม ประเพณี ย่อมเกิดขึ้นใหม่ หรือเปลี่ยนแปลงได้โดยการยอมรับของสังคม ๓. ผู้มีวัฒนธรรมจะ เข้ากับสังคมได้ทุกสังคม	๐ ๐ ๐	- - -
๒๘	ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์	๑. ทุกคนมีหน้าที่ที่ต้องรักษาไว้ซึ่งเอกราชอธิปไตยและความมั่นคงของชาติ ๒. ศาสนา เป็นที่ยึดเหนี่ยวทางใจที่ทำให้คนในชาติอยู่ร่วมกันด้วยความสงบสุข ๓. พระมหากษัตริย์ทรง เป็นมิ่งขวัญและเป็นที่ยอมรับของใจของคนทั้งชาติ	๐ ๐ ๐	- - -
๓๐	การแก้ไขข้อบกพร่องการปฏิบัติทางจริยธรรม ได้แก่ ผิดศีลธรรมระเบียบ กฎหมาย และจารีตประเพณี	๑. การกระทำทุกอย่างมีสาเหตุ สามารถป้องกันและแก้ไขได้ ๒. การกระทำผิดของแต่ละบุคคล มีผลกระทบกระเทือนต่อสังคม ๓. ทุกคนมีส่วนในการแก้ไขป้องกัน ความบกพร่อง ความผิดต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในสังคม	๑ ๐ ๐	๗.๑๔ - -

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ความถี่	ร้อยละ
		๔. การสำนึกผิดและกลับตัวเป็นคนดี ควรได้รับการยกย่อง	๑	๗.๑๔
		๕. การลงโทษที่เหมาะสม เป็นวิธีหนึ่งในการแก้พฤติกรรมของผู้กระทำผิด	๐	-
		๖. ผู้ที่ปฏิบัติตามระเบียบจารีตประเพณี ศีลธรรม กฎหมาย ย่อมอยู่ได้อย่าง เป็นสุขในสังคมและได้รับการสรรเสริญ	๐	-
		๗. การรู้สาเหตุแห่งความบกพร่องทางจริยธรรม เป็นการป้องกันที่ได้ผลดี	๑	๗.๑๔
		รวม	๑๔	๕๔.๕๗

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ ๕.๑ จะเห็นว่า หนังสืออ่านสำหรับเด็กประเภทการ์ตูนสำหรับเด็ก มีจำนวน ๗ เล่ม มีเนื้อหาสอดคล้องกับมโนทัศน์ทางจริยธรรมรวมทั้งสิ้น ๑๔ ข้อ ดังที่ปรากฏในตารางที่ ๕.๑ ซึ่งอยู่ในหัวข้อจริยธรรมข้อที่ ๔ (ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละ) ข้อที่ ๖ (การรู้จักความพอดี) ข้อที่ ๑๓ (ความขยันหมั่นเพียร) ข้อที่ ๑๖ (ความกตัญญูต่เวทิต) ข้อที่ ๒๔ (การยอมรับความเปลี่ยนแปลง) ข้อที่ ๒๗ (หลักธรรมสำหรับการอยู่ร่วมกัน) และข้อที่ ๓๐ (การแก้ไขข้อบกพร่องการปฏิบัติทางจริยธรรม) ในมโนทัศน์ทางจริยธรรมทั้ง ๑๔ ข้อดังกล่าวนี้ก็มีคำร้อยละ ๗.๑๔ เท่ากันทั้งหมด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ ๕.๒ จะเห็นได้ว่า หนังสืออ่านสำหรับเด็กประเภทการ์ตูน
สำหรับเด็ก จำนวน ๗ เล่ม มีจริยธรรมข้อที่ ๓๐ คือ การแก้ไขข้อบกพร่องการ
ปฏิบัติทางจริยธรรม ได้แก่ ผิดศีลธรรม ระเบียบ กฎหมาย และจารีตประเพณี มากที่สุด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายชื่อหนังสืออ่านสำหรับเด็กในระดับเด็กก่อนวัยรุ่น (๑๑-๑๔ ปี)

ที่ผู้วิจัยใช้ในการวิเคราะห์

(จำนวน ๕๓ เล่ม)

๑. เรื่องสั้นชนบท
๒. เมื่อคุณตาคุณยายยังเด็ก
๓. สามครู
๔. ชีวิตบ้านป่า
๕. หุ่นยนต์สีน้ำเงิน
๖. ผีเสื้อและดอกไม้
๗. แมวไทย
๘. บึงหญ้าป่าใหญ่
๙. เด็กน้อยแห่งท้องทุ่ง
๑๐. ปลาขาวของน้อย
๑๑. นกบินไม่ได้
๑๒. พระภูมิเจ้าที่
๑๓. วัดของเรา
๑๔. จิตรกรรมแบบสากลสกุลช่างชวรินทร์
๑๕. ตลุยดวงวาน
๑๖. หมู่บ้านอาบจันทร์
๑๗. ไข่น้อยไปโรงเรียน
๑๘. สร้อยแสงแดง
๑๙. คู่มือเลี้ยงปลาตู้
๒๐. กีฬาไทย
๒๑. จิตรกรรมไทย
๒๒. บ้านคึกฤทธิ์และคอยขุนตาล
๒๓. ขนน้อยกลางทุ่งนา

๒๔. กระต๋อมน้อยกลางทุ่ง
๒๕. เด็กชายชาวเล
๒๖. หัวใจดวงน้อย
๒๗. การ์ตูนวิทยาศาสตร์
๒๘. ชีวิตใต้ทะเลไทย
๒๙. ชีวิตอมตะ
๓๐. นิทานภาพพุทธรักษา
๓๑. ลูกป่า
๓๒. จดหมายถึงลูก
๓๓. บองหลา
๓๔. เปลือกหอยของไทย
๓๕. เมืองไทย
๓๖. สมุดภาพลายไทยชุดสัตว์หิมพานต์
๓๗. หญิงดี
๓๘. เพื่อนแม่
๓๙. จดหมายถึงคุณยาย (๓)
๔๐. ลูกห่านโตน
๔๑. หลุยส์ อีถ้อ และเพื่อน
๔๒. ประวัตินักวิทยาศาสตร์ไทย
๔๓. ว้าวไทย
๔๔. ลักวาสภาชีวิต เล่ม ๑-๓
๔๕. เขี้ยวชาดวัน
๔๖. เขี้ยวไปในวันหยุด
๔๗. ไม้ค่อมแคระ
๔๘. โลกของหนูแหวน เล่ม ๒
๔๙. เขี้ยววัดโพธิ์
๕๐. คอมพิวเตอร์ที่รัก

ศูนย์วิจัยทรัพยากรชีวภาพ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย